125 D

Herstel

HOOFDREDACTEUR
Dr. P. KASTEEL

ALGEMEEN KATHOLIEK WEEKBLAD
UITGAVE VAN HET R. K. WERKLIEDENVERBOND IN NEDERLAND

21e Jrg. 29 MRT. No. 13 1940

REDACTIE-ADRES: DRIFT 10 - UTRECHT | ABONNEMENT FRANCO PER POST F 3,00 PER JAAR | ADMINISTRATIE: ONDIEP 6 - UTRECHT

„ZO NODIG WORDT HIER PLAATS GEMAAKT..."

HET BUITENLAND

onder de loupe

Valse vredesgeruchten

Herhaaldelijk worden valse vredesgeruchten verspreid. Het bezoek van Sumner Welles aan Europa gaf er aanleiding toe. Deze afgezant van Roosevelt, thans weer naar Amerika teruggekeerd, heeft geen enkel geheim geschonden. Hij zweeg als het graf. Voor de pers was dit niet aangenaam. Om haar sensatielust bot te vieren, ging zij toen fantaseren. Ganse kolommen nieuws verschenen in de bladen, van a tot z uit de duim gezogen. De sensatiepers heeft echter zichzelf overtroffen toen zij, naar aanleiding van de ontmoeting tussen Mussolini en Hitler aan de Brenner, een door beide dictators besproken vredesprogram publiceerde. Dit program bestond uit elf punten en elk van die punten werd geformuleerd als ware het echt. Nooit is het publiek zo bij de neus genomen. Natuurlijk bleven de besprekingen tussen Hitler en Mussolini geheim en uit niets is gebleken, dat zij over de vrede gesproken zouden hebben. Waarschijnlijker is de veronderstelling, dat zij beraadslaagd hebben over de voortzetting van de oorlog, over de bedoelingen van 't Duits-Russisch verdrag. Nuchter denkende lezers hebben dit aanstonds kunnen vermoeden, maar dat de grote pers desondanks vredesgeruchten verspreidde, valt te verklaren door het feit, dat alle volkeren naar de vrede snakken. Voor de oorlog bestaat nergens geestdrift en overal schijnt men nog te leven in de verwachting, dat de grote slag zal uitblijven en plotseling een wapenstilstand zal worden afgekondigd. Nu weer is alle hoop gevestigd op Roosevelt, die binnenkort op de hoogte zal zijn van hetgeen aan Sumner Welles werd medegedeeld, en hieruit besluiten moet of er kansen bestaan op een verzoening. Intussen wordt de geestdrift voor deze zonderlinge oorlog bij het grote publiek nog verder verslapt. Dit is het enige resultaat, dat de sensatiepers met haar valse vredesgeruchten bereikt. Waarheid is, dat de partijen nog altijd ver van elkander verwijderd staan. Vrede, verklaart de Duitse pers, is alleen mogelijk door een overgaaf van Engeland en Frankrijk en van Engelse en Franse zijde wordt uitdrukkelijk als voorwaarde gesteld, dat aan alle onrecht tegenover kleine staten een einde wordt gemaakt en zekere waarborgen worden verkregen tegen de veroveringspolitiek van Duitsland.

Ook wie onpartijdig denkt — en tot de onpartijdigen behoort zeker de Paus, wiens vredesprogram ook op dit punt klaar en duidelijk is — is ervan overtuigd, dat geen vrede mogelijk is zonder verzekering van veiligheid en rechtsherstel. De grote staten, die oorlog voeren, zullen geen van allen mogen overheersen. Ook de kleine staten hebben gelijke rechten. Dus de vrede, die, volgens de juiste definitie van den Paus, vrucht van rechtvaardigheid is, moet uitgaan van deze waarheid, dus van alle „overgaaf" of onderwerping aan de normen van het recht, zoals die in het christendom verankerd zijn. Alle vredesgeruchten, welke in andere richting wijzen, verdienen geen vertrouwen en zijn vals.

Franse politiek

Het kabinet-Daladier is gevallen. Dit zal niet slechts buiten, maar ook binnen de grenzen van Frankrijk als een pijnlijke verrassing zijn gevoeld. Daladier was de populairste figuur in Frankrijk. Hij heeft krachtig geregeerd. Wat niemand mogelijk achtte, wist hij klaar te spelen. Het communisme werd door hem in weinige maanden uit het openbare leven gedrongen; aan het voeren van klassenstrijd maakte hij een einde, want hij bracht de arbeiders en de werkgevers tot samenwerking. Hij herstelde ook een deel van het onrecht der beruchte anti-kerkelijke wetgeving. Waarom hij dan zo plotseling werd heengezonden? Niemand, die op deze vraag het juiste antwoord kan geven. De beslissing viel in een geheime zitting der Kamer. Men kan echter de oorzaak wel vermoeden. Daladier week te veel af van de politiek van het volksfront, dat weliswaar formeel niet meer bestond, maar toch in de geest nog aanwezig is. In de plaats van Daladier kwam Reynaud, diens minister van financiën. Ook een zeer bekwaam staatsman, maar meer links georiënteerd. Reynaud stond bv. tijdens de Spaanse burgeroorlog tegenover Franco, wiens gezindheid tegenover Frankrijk in de laatste maanden was verbeterd, maar die nu wel weer zal gaan wantrouwen. Reynaud heeft ook enige socialisten opgenomen in zijn kabinet. Ook Daladier zou dit hebben kunnen doen. Hiervoor behoefde hij zeker niet af te treden. De positie der regering is niet versterkt. Integendeel. Terwijl Daladier telkens vrijwel algemeen instemming vond voor zijn oorlogspolitiek, moet Reynaud, zoals reeds aanstonds gebleken is, steunen op een meerderheid van slechts één stem. En nu is Daladier, die dit aanvankelijk geweigerd had, de populaire Daladier, nog wel opgenomen in zijn kabinet, dat hierdoor natuurlijk werd versterkt. Anders zou het wellicht geen uur hebben geleefd. Het Franse volk is afkerig van de volksfrontpolitiek, die alleen maar steunt op een gebrekkig kiesstelsel. Gelukkig heeft dit volk zo goede eigenschappen, dat het in oorlogstijd zijn eenheid zal bewaren. Daarom kan het nog goed aflopen met het nieuwe kabinet. Wij vrezen echter, dat de regering niet is versterkt; maar verzwakt, al is haar oorlogsdoel even beslist. Op dit punt wijkt geen enkele Franse regering. Een krachtige regeringsverklaring van Reynaud heeft dit bevestigd. In deze tijd van zware beproeving, moge het Franse volk zedelijke kracht herwinnen, nodig om zijn binnenlandse politiek te zuiveren van de smetten van het volksfront!

Het luchtwapen

Wij wezen er meermalen op: de moderne oorlogstechniek heeft den verdediger sterker gemaakt dan de aanvaller. Hierdoor is de oorlog verstard. Geen der partijen aan het Westfront heeft het tot dusver gewaagd aanvaller te zijn. Men hoopt nu op het luchtwapen. Maar ook tegenover dit wapen staat de verdediger sterk. Het geeft alleen een kans, waar geen afweergeschut aanwezig is: ver achter het front, op eenzame plaatsen en tegen onbewapende schepen. Boven de versterkte linies aan het front en boven Londen, Parijs en Berlijn wagen zich de bommenwerpers niet. Ook het afweergeschut is uiterst geperfectionneerd. In de laatste tijd hebben eerst de Duitsers met een sterke vliegmacht Scapa Flow, een Engelse oorlogshaven, beschoten. Daarna vielen de Engelsen met nog groter aantal vliegtuigen een Duitse luchtbasis aan in Sylt, in de buurt van Denemarken. Van beide aanvallen werden onmiddellijk grote successen gemeld, maar achteraf bleek, dat de ene zowel als de andere mislukte en dat alleen wat schade werd toegebracht in de omgeving van het eigenlijke aanvalsdoel. Het luchtwapen schijnt alleen de roem te behouden van de propaganda zijner fabrikanten, die er enorme sommen aan verdienen!

Het arme Finland

De uiterste krachtsinspanning van de Finnen heeft zware offers gekost. Zij verloren 15.000 soldaten door de dood. Het aantal hunner invaliden bedraagt 30.000; 8 à 10.000 vrouwen zijn weduwen geworden; 20 à 30.000 kinderen verloren hun vader. Een half millioen hunner inwoners zijn dakloos en enorme schade is veroorzaakt in 370 steden en dorpen, die op barbaarse wijze door de Russen werden gebombardeerd. Bovendien zijn door de bolsjewieken 46 ziekenhuizen en en vier kerken verwoest. Krachtige hulp blijft dus nodig. Gelukkig wordt deze van alle kanten ook verleend. De sympathie voor de Finnen is nergens verzwakt.

Uit alle plaatsen, die aan Rusland moeten worden afgestaan, vlucht de bevolking naar veiliger oorden van het oude vaderland. Slechts zeer weinigen verkiezen, naast nog groter armoede, de slavernij van de sovjet-Unie.

De Finse regering zal ingrijpend worden gewijzigd. Hoe goed zij ook haar zware plichten heeft vervuld, nieuwe mannen zullen waarschijnlijk beter het werk kunnen verrichten, dat onder de gewijzigde omstandigheden noodzakelijk is en ook economische samenwerking met de sovjet-Unie gebiedt.

Veel hebben de Finnen verloren, maar zij zijn van het bolsjewisme nog bevrijd gebleven en waken aan hun grenzen tegen het doordringen van deze pest, ook in Scandinavië. Daarom hebben zij recht op de krachtige steun van iedereen, maar, vooral van de Noordse staten, die door de morele verbintenis van hun anti-bolsjewistische gezindheid meer kunnen bereiken dan door een defensief verbond, waartegen niet slechts Rusland, maar ook Duitsland al heeft gewaarschuwd. Ook zonder defensief verbond gevoelen zich nu de Scandinavische landen met Finland innig verbonden en blijven zij eensgezind, dan zullen zij zich in de ure des gevaars met vereende, nu versterkte, krachten, zonder ijdele hoop op hulp van anderen, weten te verdedigen.

De duivel in actie

De sectie Leningrad van de Godlozenbond heeft in een vlugschrift de „Tien geboden voor 1940" afgekondigd. Deze luiden als volgt:

1. Het jaar 1940 is een jaar van grote politieke, militaire en economische omwenteling.
2. Thans strijdt het zegenrijke rode leger in Finland, morgen wellicht in Azië en overmorgen in Afrika. Waar gij ook strijdt, denkt er aan, dat gij niet alleen strijdt voor uw vaderland, maar ook voor de overwinning der communistische internationale.
3. Houdt steeds voor ogen, dat het rode leger tevens het leger der godlozenbeweging is en strijdt voor de overwinning van het atheïsme in de wereld.
4. De strijdende godloze kent geen laf medelijden met zijn kerkelijke erfvijanden.
5. Denkt eraan, dat de sovjet-Unie en het nationaal-socialistische Duitsland de grote steunpilaren en hoekstenen zijn van de nieuwe sociale wereldordening.
6. Verslaat de vijand vóór hij u verslaat.
7. Predikt steeds aan de massa, dat de godsdienst de vijand van het communisme is. Predikt niet slechts met het woord, maar ook met de daad.
8. Staat gij op vijandelijke bodem, zorgt dan dat iedere kerk, elk bedehuis en elk kerkhof wordt bewaakt. Hier leert gij uw vijanden kennen.
9. In het jaar 1940 moet de atheïstische propaganda over geheel Europa en Azië worden verbreid. Moskou moet het Mekka der godlozenbeweging worden.
10. Denkt er steeds aan in de strijd: dat uw dood het heldenoffer is voor de idee van het communisme en zijn glorielijken leider Stalin.

Armzalige idee, „ tien geboden" van haat en waanzin!

H. H.

ZONDAGSMIS

Uit verschillende gegevens blijkt, dat er allerwegen onder de katholieke huisgezinnen is waar te nemen: een prachtig herleven in geestelijk opzicht, een werkzame belangstelling in de liturgie, een verlangen naar dieper beleven van het geloof, — kortom: een trek naar méér medeleven met de Kerk.

Maar — voor hoevelen zijn de Misgebeden niet vreemd, onbegrijpelijk, soms zelfs volslagen ongerijmd?

Vóor zeer velen is het dagelijks bijwonen van de H. Mis wel een vroom verlangen, doch de aard der werkzaamheden maakt 't practisch tot een onmogelijkheid.

Voor hen blijft over de Zondagsmis.

En dat komt voor zeer velen hierop neer: een meestal gehaast volgen van den Priester door snel aflezen van de te voren met een bandje aangegeven bladzijden, reeksen van vreemd klinkende gebeden, zo te zien zonder enige lijn en zonder verband met wie-weet-wat en dan weer een schoon gesteld maar vaag Epistel..... en alleen de preek geeft iets bekends.

Een prachtig, volledig, duur missaal redt ons hier niet.

Nu gebruik ik sinds een jaar of wat een mooi boek. En ik wil u eerlijk zeggen: als ik eens een enkele keer naar de Zondagsmis ga, zonder te voren mijn boek te hebben geraadpleegd, dan zit ik met de handen in 't haar.

't Bedoelde boek is niet duur: twee delen à *f* 1.50 per stuk, samen een kleine 400 pagina's en elk deel geldt voor een half jaar. Het heet: „Levenswijding door de Zondagsmis" en het werd geschreven door den bekenden liturgist Prof. Z. de Korte. [1])

Hoe gebruik ik nu dit boek?

Het is Zaterdagavond. De meer materiële voorbereiding voor de komende Zondag is voorbij. Ik zit in mijn hoekje met „Levenswijding" en mijn missaal. Morgen is het (bijvoorbeeld) Beloken Pasen. Ik lees in mijn missaal: Statie van de S. Pancratius-basiliek. Wat is dat? Wat zegt mij zo iets? Glashelder vertelt het boek „Levenswijding" mij, dat ik hier moet terugdenken aan die met Paas-Zaterdag gedoopten der eerste eeuwen. Die nieuwe Christenen, soms met nog een grote háng naar 't heidense, mochten wel eens een extra aansporing hebben om nu standvastig in het geloof te blijven. Daarom liet de H. Kerk hen in statie, in processie optrekken naar de basiliek, welke gebouwd was boven het graf van den 14-jarigen martelaar S. Pancratius, die met een mannelijke standvastigheid het leven gaf omwille van het geloof. Kijk, nu zegt dit mij wat, nu zegt het mij zelfs veel: deze kerngedachte van deze Zondagsmis vraagt ook van mij: standvastigheid; en dit neem ik mij voor: ik zal mij hierin controleren en evenals S. Pancratius standvastig zijn.

Het zou te uitvoerig worden, als ik hier het Misformulier geheel besprak. Ik hoop, dat u uit het bovenstaande begrepen hebt, hoe dat boek u als een schijnwerper alles helder en klaar aantoont.

En in de Hoogmis hoor ik de kerk bidden en lezen en zingen en ik doe mee. Ik voel aan, wat Zij mijn zeggen wil, hoe Zij mij aanspoort, troost, mijn voornemens vraagt. Ik krijg die geestelijke blik op alles, die mijn leven moet maken tot een wijding, een wijding voor mijzelf, een heiliging voor mijn gezin.

En nog iets moet mij van het hart: door deze methode voel ik de polsslag van de Kerk, van de eerste eeuwen af tot aan mij toe, hoe die gaat door het Misformulier, telkens nieuw, telkens fris, telkens anders. Ik voel mij verenigd in hetzelfde doel, dat die eerste Christenen werd voorgehouden: levenswijding tot Gods eer. Ik voel de eeuwen-oudheid en de onvergankelijkheid der Kerke Christi jong en eeuwig aansuizen in die gebeden, aanzwellen in die gezangen. Een eeuwigheidsgolf.

Alphen aan den Rijn. BÖCKLING.

---

[1]) **Prof. Z. de Korte.** „Levenswijding door de Zondagsmis", deel I en II, ing. *f* 1,50 per deel, geb. *f* 2,10 per deel. Paul Brand, Hilversum.

KRONIEK EN KRITIEK

BIJ DEN PAUS

Zijn laatste plotselinge bezoek aan Rome heeft de Duitse minister Von Ribbentrop benut, om bij den Paus een gehoor te doen vragen, dat op Maandag 11 Maart jl. verleend werd.

Er zijn enkele uiterlijkheden opgevallen bij dit bezoek. Op de auto's prijkten niet de vlag van het Vaticaan en de hakenkruisvlag. In de bladen verscheen een na de audiëntie genomen foto: de heren dragen niet de hakenkruisarmbanden en er staat ook geen prelaat op de foto.

De „Osservatore Romano" had trouwens vooraf doen weten, dat het gehoor verleend werd op verzoek van dr. Von Bergen, den niet-katholieken Duitsen ambassadeur bij de H. Stoel.

Vijf en zestig minuten heeft de paus met den Duitsen minister gesproken; deze had daarna nog een onderhoud van drie kwartier met staatssecretaris Kardinaal Maglione.

Alle mededelingen over deze gesprekken berusten op fantasie: er zijn geen communiqué's over verschenen.

Dat de Paus over de toestand der katholieken in Duitsland sprak, kan men zich wel indenken. Er is niets verbeterd sinds Pius XI in 1937 de geweldige encycliek „Mit brennender Sorge" schreef. Encycliek, die klaarblijkelijk onbekend was aan den geachten spreker, die via radio Bremen aan de Nederlanders vertellen kwam, dat er met de Kerk in Duitsland niets aan de hand is.... Denken zulke voorlichters werkelijk, dat men hier niet weet, hoe het nazi-regiem alle katholieke onderwijs, alle katholieke verenigingen, de hele katholieke pers vernietigd heeft?

De heer Von Ribbentrop heeft met den Paus gesproken. Misschien over binnenlandse toestanden, maar waarschijnlijk eerst en vooral — hij is immers minister van buitenlandse zaken — over internationale politiek en vredeskansen.

Pius XII weet iets van vredeswerk. Hij was in 1917 pauselijk gezant te München en drager van vredesvoorstellen van paus Benedictus XV. Hij kent de moeilijkheden, aan zulke bemiddeling verbonden.

Pius XII kent ook Duitsland. Hij was dertien jaar gezant in het Rijk en heeft daar nog de oorlogsdagen, de revolutie-, inflatie- en nieuwe revolutieperiode geheel of gedeeltelijk meegemaakt.

Pius XII is persoonlijk bevriend met president Roosevelt en den anglo-katholieken minister lord Halifax, terwijl hij, als geboren Romein uit een bekende familie, groot gezag heeft in Italië.

Geheel afgezien van zijn geestelijke autoriteit kan zonder overdrijving gezegd worden, dat er geen mens ter wereld met zoveel ervaring en persoonlijke invloed als deze Paus de krachten voor de vrede kan mobiliseren.

Maar de Paus heeft in zijn eerste encycliek geschreven, dat bedreven kwaad moet worden hersteld; dat het recht op onafhankelijkheid van kleine en grote volken moet worden geeerbiedigd; dat er waarborgen moeten zijn tegen machtsmisbruik en dat er vooral vertrouwen moet zijn in het houden van plechtig aangegane overeenkomsten....

Dat millioenen Duitsers het met deze vijf punten eens zullen zijn, staat vast. Ook al kunnen die millioenen niet spreken — zij zijn er. Ook al schijnen zij momenteel machteloos, de historie gaat soms zeer snel. Pius IX scheen begin 1870 ook machteloos. Napoleon III trok zijn troepen terug; Bismarck keek toe, hoe Rome werd overweldigd en Engeland zond alleen een oorlogsschip om, zo nodig, de persoonlijke veiligheid van den Paus te verzekeren....

Nu zijn de Franse en Duitse keizerrijken al lang verdwenen, de pauselijke souvereiniteit is echter zichtbaar hersteld en — zonderen wij Rusland, Mexico en Nederland uit — dan zijn practisch alle landen van betekenis bij den Paus vertegenwoordigd.

Dit is niet het voornaamste.

Het gewichtigste is, dat wie op gezagvolle wijze de uiteenzetting van de Christelijke leer wil horen, het hoofd naar Rome wendt. Naar Rome, waar de Paus nog onlangs zei, dat de katholieken luider dan ooit hun geloof moeten belijden, al zou het hun goed en leven kosten. Dit was in de encycliek een duidelijke toespeling op die landen, waar de caesaristische dictatuur zich rechten aanmatigt, die het christelijk besef nooit ofte nimmer zal toestaan. De Kerk, die op Paasmaandag in de Mis bidt: „Quaesumus ut et perfectam libertatem consequi mereatur — wij vragen u, dat uw volk de volmaakte vrijheid moge bereiken," zal nimmer de knie kunnen laten buigen voor welken Baal dan ook.

Misschien heeft de heer Von Ribbentrop iets van de majesteit der eeuwen langs zich voelen suizen, toen hij de trappen van het Vaticaan besteeg en het woord voerde met den man in het witte kleed. Deze beschikt over geen kanonnen, maar woont vlak naast het graf van den Visser, waarboven geschreven staat: „Gij zijt steenrots, op u zal Ik mijn kerk bouwen, de machten der hel zullen haar niet overmogen."

Laat ons in elk geval hopen, dat het bezoek goede gevolgen heeft voor de gehele wereld, voor de millioenen vervolgde christenen allereerst.

Paasactie

Naast „Credo Pugno" heeft ook „De Jonge Werkman" zich niet onbetuigd gelaten in actie voor de heiliging van de Goede Week en voor de Viering van Pasen.

Frisse aanplakbiljetten zijn verschenen, die opwekten tot herdenking van Christus' Kruisdood op Goede Vrijdag en tot het vervullen van de Paasplicht.

Tot hetzelfde doel zijn kaarten verspreid met sprekende illustraties en krachtige opwekkingen.

Er zijn richtlijnen uitgegeven voor de actie en een proeve van een spel voor een Paasavond.

Deze hele werkzaamheid put haar kracht uit de grootse gedachte, die Pius XI onder andere in „Quadragesimo Anno" ontwikkelde: in eigen milieu kan iedere katholiek de beste apostel zijn.

Mogen allen meewerken!

Het doel is de inspanning waard en zal „De Jonge Werkman" geestelijk en dus blijvend sterker maken.

Sobriëtas

„De Volkskrant" schreef in 1919, toen de paus dr. Ariëns tot geheim kamerheer had benoemd: „Dr. Ariëns, nu monseigneur geworden, de goede God schenke u nog vele levensjaren. Dit wensen u de katholiek georganiseerde arbeiders, wier EEUWIGE dankbaarheid u verzekerd is!"

„Sobriëtas", Ariëns' schepping voor de verspreiding der matigheidsgedachte, heeft nu de hulp der arbeiders nodig.

„Sobriëtas" heeft een Nationale Loterij opgezet met doel: haar Centraal Bureau in Den Bosch te kunnen handhaven. Haar actie is afhankelijk van het slagen van de loterij.

Er zijn honderdduizend loten, die een kwartje per stuk kosten.

Er zijn duizend waardevolle prijzen.

Vóór 1 Juli zal de trekking plaats hebben. De katholieke arbeidersbeweging heeft er belang bij, dat „Sobriëtas" mee kan blijven werken aan de vernieuwing van de zeden, op haar terrein, met haar middelen.

Als het even kan, laat dan iedere afdeling wat doen.

Ieder lid één lot, als het mogelijk is!

Wie iets meer kan doen, koopt iets meer!

Overweeg eens, wat u in uw kring zoudt kunnen doen om deze loterij, waarvan het voortbestaan van „Sobriëtas" afhangt, te helpen slagen!

Oud en nieuw

Er wordt, meestal door ondeskundigen, veel geschimpt op de „donkere" middeleeuwen. Het was in de middeleeuwen niet allemaal licht en inzonderheid de plattelanders hadden toen dikwijls een zwaar bestaan. Maar dat daarnaast het goed georganiseerde handwerk behoorlijk beloond werd, bewijzen de cijfers uit die oude dagen.

Een land- en tijdgenoot van Luther's vader, dat is dus nu vijfhonderd jaar geleden, verdiende per week een zeven groschen, een bedrag, waar men een schaap of een paar schoenen voor kopen kon. De Saksische overheid bepaalde in 1482, dus tien jaar vóór Amerika ontdekt werd en een kwart eeuw voor Luther in dat land de kerkelijke revolutie begon, dat de arbeiders en maaiers tevreden moesten zijn met, behalve hun loon, dagelijks tweemaal vier spijzen (soep, twee vleesgerechten en groenten) en op vastendagen vijf spijzen (twee soorten vis). Voor het ochtend- en avondbrood was dan kaas en brood voldoende. Vlees was algemeen voedsel.

In het westen, rond Kleef en Aken, waren de lonen iets hoger: in vijf dagen verdiende men een bedrag, groot genoeg om een schaap te kopen. Nog verder westelijk, te Dordrecht, stelden de dienstboden als voorwaarde, dat zij maar tweemaal per week zalm behoefden te eten. Over de kost aan inwonend personeel leest men, dat tweemaal daags vlees en toespijs en wijn moest worden gegeven.

En nu het nieuwe!

„Het Bondsblad" van de Katholieke Bond van Houtbewerkers diepte uit de Bazelse „National Zeitung" cijfers op over de lonen van Russische arbeiders.

Ongeschoolden verdienen **per maand** van zeven tot tien gulden.

Geschoolden verdienen **per maand** van twintig tot vier en dertig gulden.

De waarde van dit loon kan worden berekend, als men bedenkt, dat een paar schoenen van zeven tot tien gulden kost. Dat is dus het maandloon van een ongeschoolden arbeider.

In „De Amsterdammer" van 29 Februari lazen wij, dat de lonen van onze landarbeiders tot 1914 soms een dubbeltje per uur waren. En vandaag verdienen de laagstbezoldigden in ons land nog een twaalf, dertien gulden per week.

Als men dat met Rusland vergelijkt, springt het verschil in het oog.

Maar reden om op de „donkere" middeleeuwen te schelden, is er ook voor ons niet.

Propaganda

(H. H.) Nog altijd zijn vele duizenden katholieke arbeiders niet verenigd, of **verbonden** met anderen van wie zij geestelijk verwijderd staan.

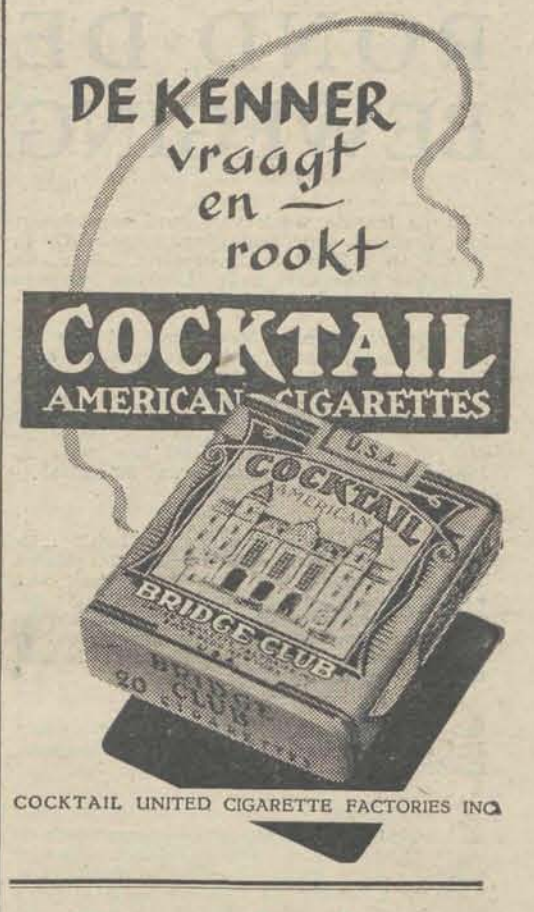

Waren alle katholieken, hier en in andere landen, sociaal georganiseerd volgens de beginselen in pauselijke encyclieken zo duidelijk verklaard, dan zouden de dwalingen, welke tot verwarring en bijna wanhopige crisis hebben geleid, niet zo diep zijn doorgedrongen.

Thans ongeorganiseerd blijven, is **onrechtvaardig.** Men geniet dan van voordelen, waarvoor men anderen heeft laten werken en offeren en onthoudt aan de gemeenschap zijn medewerking aan de opbouw van een betere maatschappij.

Om al deze redenen, welke door de gebeurtenissen van deze tijd van geestelijke omwenteling zeer sterk worden bevestigd, is de nu begonnen propaganda van het Verbond een plicht van solidariteit, d.w.z. een plicht van liefde en rechtvaardigheid.

In een brief van den Paus aan het Algemeen Christen Werkersverbond van België, onlangs gepubliceerd, wordt o.a. gezegd:

De herkerstening van de arbeidersstand die, het mag gezegd worden, de essentiële doelstelling van (uw Verbond) uitmaakt, is nooit zo noodzakelijk gebleken als thans, in het licht der tegenwoordige tragische gebeurtenissen."

Inderdaad, het is de voornaamste doelstelling van de katholieke arbeidersbeweging, speciaal van onze standsorganisatie, om de arbeidersstand te herkerstenen of weer terug te brengen tot de volheid van het christendom.

Alle katholieke arbeiders moeten hiertoe medewerken. „In het licht der tegenwoordige tragische gebeurtenissen is dit meer noodzakelijk dan ooit." Het is nu, zoals was te voorzien en zoals het in pauselijke encyclieken reeds in de vorige eeuw was voorspeld, vastgelopen met de dwalingen van liberalisme en marxisme. De aanhangers van deze valse leerstellingen kunnen de geesten, die zij opriepen, niet meer bezweren. Na hun economische en sociale beginselen één voor één verloochend te hebben, staan zij op dit kritiek moment in de wereldgeschiedenis voor gevolgtrekkingen, waarvan zij zelven schrikken en zonder een geestelijke grondslag voor de komende nieuwe maatschappij.

Zij hebben, ook in het zieleleven van ons eigen volk, veel verwoest, wat niet te herstellen is door nu een neutrale houding aan te nemen tegenover de godsdienst, die, volgens Christus, slechts vóór- of tegenstanders kent, maar wat volledig en in volle glorie, tot geluk van mens en maatschappij, hersteld moet worden door een beweging van kerngezond christendom.

Dit is het verheven, het grootse doel van de propaganda, die nu begonnen is. Wie eraan medewerkt, en ieder onzer beschouwe dit als plicht, vervult in de ware zin des woords een lekenapostolaat.

ROND DE BEWEGING

In de laatste week van Juni organiseert het Verbond een bedevaart naar O. L. Vrouw in 't Zand te Roermond, daar de jaarlijkse bedevaart naar Lourdes wegens de internationale toestand niet kan doorgaan.

De bedevaart naar Roermond zal drie dagen duren. Daar zal ongeveer dezelfde dagindeling worden gevolgd als te Lourdes. Lichte zieken, die hieraan zouden willen deelnemen, kunnen zich opgeven bij de Eerw. Zusters van het Wit-Gele Kruis, Vestdijk 45 te Eindhoven en bij den heer A. Mansvelders, W. Barentszstraat 53 aldaar.

***

„Alle records sneuvelen," schrijft „De Mijnwerker". Geen wonder: de Katholieke Mijnwerkersbond won de derde week van Maart alweer 142 nieuwe leden. Er zijn gedurende deze propaganda-periode 1778 nieuwe leden ingeschreven. Geen wonder dat de bond reeds de leuze aanheft: naar de 2000 nieuwe leden.

***

Op 19 Maart j.l. was „St. Paulus" sinds 1 Januari 1939 met 888 leden vooruitgegaan. De 6700 leden zijn nu gepasseerd.

***

„De Katholieke Tabaksbewerkers" heft de leuze aan: naar de 9000 in Maart. Zonder afschrijvingen ware dit cijfer reeds bereikt, want op 1 Januari j.l. was het ledental reeds 8703, terwijl sindsdien 353 nieuwe leden werden ingeschreven.

***

De Katholieke Bediendenorganisatie passeerde einde Februari de 9700 leden. Op 300 na zijn de 10.000 bereikt. Er is te Vaals een nieuwe afdeling met 31 leden opgericht.

***

„De Katholieke Slagersgezel" meldt over de ziekte van bondsvoorzitter Scharff: „De ongesteldheid, die zich op Zaterdagochtend 24 Februari nogal ernstig liet aanzien, was oorzaak dat Scharff uit voorzorg bediend moest worden, doch deze toestand wijzigde zich spoedig aanmerkelijk in gunstige zin. De patiënt moet drie maanden absolute rust houden en zich daarvoor ook aan zijn gezin onttrekken. De vrienden kunnen den patiënt deze goede dienst bewijzen door hiermede rekening te willen houden en dus hem dan ook niet te schrijven.

Wij hopen na afloop dezer rustperiode hem wederom hersteld zijn bondsarbeid te zien aanvangen, die hem zo lief is geworden."

***

Verschenen is „De Vriend van Ariëns", geïllustreerd maandblad voor alle vrienden en vereerders van Ariëns (Ariëns-Uitgeverij, Heerlen, *f* 2 per jaar). Medewerking verlenen prof. Brom, de paters Colsen en De Greeve, mgr. Hoogveld e.a.

***

De Italiaan Mastini zou een automatische radiotelefoon hebben uitgevonden, een toestelletje, dat men overal kan meedragen en met behulp waarvan men iedereen telefonisch kan oproepen en opgeroepen kan worden. Of het kan, zal nog moeten blijken. Hoe het kan, is voorlopig het geheim van den smid.

***

Besloten is de Zondagsbestelling, die op het ogenblik nog voor Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht bestaat, met ingang van Zondag 21 April af te schaffen. Wie er bijzonder belang bij hebben dat hun correspondentie op Zondag den geadresseerde bereikte moet „expresse" verzenden, dus tien cent extra betalen.

***

Defensie geeft vergoeding voor het gebruik van een rijwiel aan arbeiders die vallen onder de door de bonden met Defensie getroffen regeling.

De dagelijkse toelage afhankelijk van de afstand, welke gemiddeld per week moet worden afgelegd, bedraagt: 2½ cent voor afstanden van 30 tot 60 km per week; 5 cent voor afstanden van 60 tot 120 km per week; 8 cent voor afstanden van 120 km of meer week.

Deze vergoedingen kunnen alleen worden toegekend aan den arbeider, die buiten zijn woonplaats bij de uitvoering van defensiewerken wordt te werk gesteld, en voor het vervoer daarheen gebruik moet maken van een eigen rijwiel.

***

De katholieke coöperatieve beweging verloor den heer Alb. de Poel, in leven bedrijfsleider van de coöperatie „Help U Zelf" te Hilversum, tevens secretaris van de Utrechtse Diocesane Coöperatieve Bond en bestuurslid van de Federatie, terwijl te Oldenzaal overleed de heer L. J. Damink, oprichter van de coöperatie „Steunt Elkander" aldaar, en oud-voorzitter van de Diocesane Bond van Katholieke Coöperatieve Verenigingen in het Aartsbisdom, voorzitter van de Kring Twente van Katholieke Coöperative Verenigingen.

BRIEFWISSELING

Th. W. te U. Zo spoedig mogelijk wordt uw stuk geplaatst; adres aan administratie doorgegeven.

Mijnhardt's
zenuwtabletten 75ct
laxeertabletten 60ct
Bij Apoth. en Drogisten

Ledental op 1 Januari j.l.

VRIJWEL OVER DE GEHELE LINIE WINST!

(Sch.) Bijzondere omstandigheden waren oorzaak, dat wij ditmaal met onze ledencijfers per 1 Januari erg laat zijn. Het C.N.V. publiceerde ze reeds op 15 Februari en het N.V.V. op 14 Maart, zodat wij wel achteraan komen.

Intussen de ondertitel van dit bijschrift zegt het reeds: we kunnen er ons over verheugen, dat, voor zover de vakbeweging betreft, vrijwel alle bonden in stijgende lijn zijn gegaan. Er zijn slechts twee uitzonderingen, zoals spoedig blijken zal.

Daarnaast voegde zich met ingang van 1 Januari de R. K. Vereniging van Handelsreizigers „St. Christoffel" bij het katholieke leger van de arbeid. Het spreekt vanzelf, dat deze toetreding ons zeer verblijd heeft, niet zozeer omdat wij daardoor ons ledental met een kleine 2000 ineens zien vooruitgaan, maar vooral omdat daardoor ons Verbond, dat toch ook de centrale voor de katholieke werknemersvakbeweging is, in het raam van onze Nederlandse verhoudingen weer een meer volwaardige positie heeft gekregen.

Tot dusver moesten wij deze groep werkers missen, terwijl zowel de sociaal-democratische als de protestantse vakcentrale haar wel had.

Dit gebrek is nu opgeheven. Wij roepen ook op deze plaats onze nieuwe vrienden een hartelijk welkom toe en hopen, dat zij zich spoedig in ons midden thuis zullen gevoelen en wij met hen veel zullen kunnen doen tot verbetering der positie van den handelsreiziger, tot welzijn van alle werkers.

Tengevolge van een en ander ging in het 4e kwartaal van het afgelopen jaar het ledenaantal der gezamenlijke *vakbonden* vooruit met *4295*, waardoor het kwam op *191.507*.

LEDENTAL DER VAKBONDEN PER 1 JANUARI 1940

	1 Jan. 1939	1 Oct. 1939	1 Jan. 1940	4e kwartaal 1939 Winst	4e kwartaal 1939 Verlies
Bakkers	3.216	3.215	3.235	20	—
Landarbeiders	17.961	17.930	17.872	—	58
H.- K.- en W.-bed.	8.914	9.337	9.467	130	—
Hotel-geëmployeerden	878	930	958	28	—
Houtbewerkers	5.105	5.143	5.332	189	—
Kappersbedienden	198	215	232	17	—
Overheidspersoneel	5.820	6.428	6.607	179	—
P.T.T.-personeel	4.022	4.249	4.348	99	—
St Raphaël	9.977	10.037	9.989	—	48
Technici	804	849	872	23	—
Transportarbeiders	9.598	9547	9.566	19	—
Verzekeringspersoneel	169	102	—	—	102[1]
Werkmeesters	2.542	2.723	2.733	10	—
Bouwvakarbeiders	28.432	30.181	30.354	173	—
Diamantbewerkers	32	29	29	—	—
Fabrieksarbeiders	22.887	22.879	23.440	561	—
Grafische Bond	5.434	5.526	5.561	35	—
Metaalbewerkers	21.237	22.586	22.798	212	—
Mijnwerkers	10.670	11.026	11.592	566	—
Kleermakers	1.600	1.660	1.719	59	—
Slagers	2.057	2.093	2.221	128	—
Tabaksbewerkers	8.181	8.559	8.702	143	—
Textielarbeiders	12.003	11.916	12.004	88	—
Handelsreizigers	—	—	1.821	1.821[2]	—
Apothekers-assistenten	49	52	55	3	—
Totalen	181.786	187.212	191.507	4.503	208

[1]) Getuseerd met de Bond van H.-, K.- en W.-bedienden.
[2]) Per 1 Januari 1940 aangesloten.

Wij zeiden het reeds, dat vrijwel alle bonden aan de opwaartse beweging deelnamen. Daarop maken alleen een uitzondering de *Landarbeidersbond*, die een verlies had van 58 leden en *„St. Raphaël"*, die 48 leden moest afvoeren. Formeel is er ook nog de Bond van Verzekeringspersoneel, die met 102 leden werd afgeschreven. Dit betekent echter slechts een verlies van 9 leden, omdat de overige 93 op 1 Januari zijn overgegaan naar de H.K.W.-bond.

Voor het overige ziet de winst-kolom er goed uit. Daar zijn bonden met zeer mooie aanwinsten, andere die het met wat minder moeten doen. Wij noemen er ditmaal geen, omdat we dan weer de aandacht moeten vestigen op omstandigheden, die een bijzonder licht op het cijfer werpen. Wanneer wij b.v. — dit in tegenspraak met wat we zo juist schreven — zien, dat de kleine bond van Technici met 23 leden vooruitgaat en we houden dan rekening met het feit, dat deze bond over geen vrijgestelde kracht beschikt, zodat dus al het werk voor de bond in vrije uren moet geschieden, dan verschijnt de aanwinst in 'n geheel ander licht.

Wij menen objectief, dat we over het vierde kwartaal tevreden kunnen zijn.

Wat het gehele jaar betreft, dit leverde een winst op van 9121 leden of van 5.34 pct., terwijl de winst in 1938 bedroeg 4.77 pct. In vergelijking met 1938 is er dus eveneens vooruitgang.

Ook in vergelijking met onze zustercentrales, het N.V.V. en C.N.V., was 1939 voor ons een behoorlijk jaar. Het N.V.V. won 13.038 leden, hetwelk betekent een percentage van ruim 4.21, het C.N.V. won 5224, wat neerkomt op een percentage van ruim 4.53 pct.

Wij staan dus bovenaan!

Moge de propaganda, die thans is ingezet, onze groei voor 1940 zodanig stimuleren, dat dit jaar ons aanmerkelijk zal brengen boven het hoogste ledental, dat de gezamenlijke vakbonden ooit hebben gehad.

Wat de *Dioc. Bonden* betreft, was het vierde kwartaal van 1939 eveneens goed. Hier was over de gehele linie vooruitgang, waardoor het totale ledental steeg met 1960 en zodoende kwam op *160.648*. In het gehele jaar was er op dit front een winst van 4343 leden.

Met versnelde pas vooruit, zij hier het parool.

Ziehier de cijfers:

LEDENTAL DIOCESANE BONDEN PER 1 JANUARI 1940

Dioc. bonden	Totaal aantal leden 1 Jan. 1939	1 Oct. 1939	1 Jan. 1940	4e kwartaal 1939 Winst	Verlies	1 Jan. 1940 tevens lid van een aangesl. vakbond	Niet tevens lid van een aangesl. vakbond
Utrechtse Bond	29.006	29.838	30.021	183	—	26.888	3.133
Ned. R. K. Volksb.	35.136	35.932	36.224	292	—	32.936	3.288
Bossche Bond	46.975	46.804	47.135	331	—	41.767	5.368
Bredase Bond	17.206	17.883	18.246	363	—	17.770	476
Limburgse Bond	27.982	28.231	29.022	791	—	22.836	6.186
Totalen	156.305	158.688	160.648	1.960	—	142.197	18.451

Bij deze gang van zaken moest het totale ledental van het *Verbond* er wel goed garen bij spinnen. Het steeg in het 4e kwartaal met 4086 en kwam zodoende op *209.958*.

Totaal ledental Verbond

Datum	Vakbonden	Leden dioc. bonden niet tevens lid van een vakbond	Totaal
1 Jan. 1939	181.786	18.399	200.185
1 Oct. 1939	187.212	18.660	205.872
1 Jan. 1940	191.507	18.451	209.958

In het gehele jaar ging het totale ledental dus vooruit met 9773.

Dit is een prachtige inzet voor de propaganda-actie. Laten we zorgen, dat die er waardig op aansluit!

NIEUWE UITGAVEN

Practica.

Onder de actualiteiten in dit tijdschrift, bestemd voor katholiek onderwijs en katholieke jeugdbeweging, merken wij een vertelling uit de zouaventijd op naar aanleiding van het 100-jarig bestaan van het instituut St. Louis te Oudenbosch. Het Noordzeekanaal, dat deze maand 75 jaar bestaat, wordt besproken en de plechtigheden van de Goede Week. Een reeks artikelen handelen over Japan en de Japanse politiek. Wij lezen van de lenteboden en lenteverschijnselen, Leipziger Messe, over de verlichting van de Sint Pieter en bijzonderheden van Mannerheim, den chef van het dappere Finse leger.

Wat leeft en bloeit

In de bekende serie **Wat leeft en groeit** is bij „Het Spectrum" te Utrecht het vierde deel verschenen. Rinke Tolman behandelt in dit deel de **Vogels van akker en struikgewas.** Tientallen vogels worden hier boeiend beschreven, want aan den schrijver zijn weinig details ontgaan. Ook dit deel van het uit 40 banden bestaande standaardwerk werd geïllustreerd met een groot aantal pentekeningen van Gerard Huysser en een aantal foto's van Jan P. Strijbos en anderen.

Tegelijk ontvingen wij van dezelfde actieve uitgeefster reeds het vijfde deel, gewijd aan **Vogels van heide en stuifzand,** verzorgd door A. B. Wigman, redacteur van „Wat leeft en groeit".

De schrijver geeft een overzicht van het ontstaan en uitzicht van deze landschappen, om vervolgens de vogels aan zijn lezers voor te stellen. Ook dit deel kreeg door de pentekeningen en prachtige foto's een grotere waarde.

De Bokkerijders

Bij J. J. Romen en Zonen te Roermond-Maaseik verscheen **De geschiedenis der bokkerijders in het voormalige land van 's Hertogenrode** door dr Wilhelm Gierlichs.

De Duitse schrijver, wiens werk, door Rolducse leraren vertaald, eerst in „Rolducs Jaarboek" het licht zag, geeft hier de volledige geschiedenis van de Bokkerijders in 's Hertogenrode en Valkenburg op grond van eigen archiefstudie.

Er zijn enorm veel sagen en fantasieën in omloop over de „bokkerijders", misdadigersbenden uit de 18e eeuw.

In dit jaarboek wordt verteld op grond van feiten. Het is zo al erg genoeg. Zenuwachtige lieden moeten de lectuur maar laten, doch wie werkelijk belang stelt in plaatselijke geschiedenis, zal wel met graagte grijpen naar dit ook technisch perfect verzorgde werk (*f* 2,25).

Katholieke Levensbeschouwing

Bij „Foreholte" verscheen **De Verhevenheid der katholieke levensbeschouwing** door P. Gisb. Menge O.F.M., bewerkt door N.A.M. Verhaar en uitgeleid door den hoofdredacteur van het Schild, professor J. P. Verhaar, die dit boek typeert als „een vreugdeboek voor de kinderen der Kerk en een veilige gids voor allen, die zoeken naar het verloren paradijs."

Het boek heeft drie voordelen: het is eenvoudig geschreven; het geeft toch zeer veel zonder geleerdheidsvertoon; het is vrij van alle polemiek.

Elke ontwikkelde arbeider, katholiek en niet-katholiek, kan dit boek lezen en daaruit de Katholieke Kerk leren kennen zoals zij is.

Wij en de internationale toestand

1. Loonsverhogingen en loonacties.

De directie van de N.V. Enkhuizer Brood-, Koek en Beschuitfabriek heeft met ingang van 24 Februari de lonen van haar personeel verhoogd. De verhogingen van het mannelijk personeel bedragen van f 0,50 tot f 2,50 per week.

Op verzoek van onze bakkersgezellenbond hebben de volgende coöperaties een duurtebijslag verleend:

R. K. Coöperatie De Volharding te Tegelen 5 percent.
R. K. Coöperatie De Ster te Maastricht 5 percent.
R. K. Coöperatie De Toekomst te Neeritter 5 percent.
R. K. Coöperatie Vooruit te Horst Melderslo 5 percent.

De directie der N.V. Van Delft's fabrieken te Koog a.d. Zaan heeft met ingang van 18 Maart een duurtebijslag van 5 percent op de vaste lonen toegepast.

De firma C. J. van Houten en Zn. te Weesp heeft de lonen van het losse personeel gebracht van f 23,52 op f 24 per week.

Na een gehouden conferentie heeft de directie van de N.V. Leerlooierij Roes te Delft toegezegd tijdelijk een duurtebijslag te verlenen van f 1,50 per week aan gehuwden en kostwinners; f 1 per week aan ongehuwden boven de 18 jaar; f 0,75 per week aan ongehuwden beneden de 18 jaar, ingaande 23 Maart a.s.

De directie van de Eau de Colognefabriek firma Boldoot te Amsterdam heeft de volgende duurtebijslagregeling getroffen op de bestaande lonen:

f 1 voor gehuwden plus 10 cent voor elk kind; f 1 voor ongehuwden. Meisjes van 14 tot 16 jaar ontvangen 20 cent per week; Meisjes van 16 tot 23 jaar ontvangen 40 cent per week. Meisjes van 23 jaar en ouder ontvangen 60 cent per week.

Op de meubelfabriek van de firma Raanhuis te Oosterbeek worden de lonen met 1 cent per uur verhoogd.

Op de emballagefabriek van de firma Simons te Oosterhout zijn de lonen met 5 percent verhoogd.

De stijging van de kosten van het levensonderhoud sedert het uitbreken van de oorlog, heeft de besturen der samenwerkende Transportarbeidersbonden aanleiding gegeven, met de werkgevers in het havenbedrijf te Amsterdam en Rotterdam onderhandelingen aan te knopen over de verstrekking van een duurtebijslag aan de havenarbeiders.

Aanvankelijk stelden de werkgevers zich bij monde van de vertegenwoordigers der Scheepvaartverenigingen „Zuid" en „Noord" op het standpunt, dat het verzoek der organisaties niet kon worden ingewilligd, daar een aantal ondernemers niet in staat zou zijn de loonkosten te verhogen. Bovendien voerden zij het principiële bezwaar aan, dat het invoeren van duurtetoeslagen verdere stijging van de kosten van levensonderhoud ten gevolge zou hebben, zodat men in de bekende vicieuze cirkel zou blijven ronddraaien.

De besturen der vakbonden hebben met de afwijzing van hun verzoek geen genoegen genomen. Zij betoogden, dat de huidige toestand tot verarming der gezinnen zou leiden en slaagden er na enkele besprekingen in de werkgevers op hun afwijzend standpunt te doen terugkomen. Hun woordvoerders verklaarden zich bereid de minimum lonen der vaste arbeiders met f 1 per week en taaklonen met tien cent per taak te verhogen, welke regeling dan voor drie maanden zou moeten worden vastgelegd.

De organisatiebesturen hebben deze oplossing niet aanvaard, doch verklaarden zich bereid aan hun leden voor te leggen, dat een duurtebijslag van vijf pct. zou worden verleend in overeenstemming met de ook voor vele andere bedrijven getroffen regelingen. Zij verzetten zich voorts tegen het aanvaarden van een termijn van drie maanden in verband met een eventueel verdere stijging van het kostenpeil en drongen er verder bij de werkgevers op aan, dat de toeslag niet alleen zou gelden voor de in de arbeidsregelingen vastgestelde minimumlonen, maar ook voor de lonen, die daar bovenuit gaan.

De besturen van de Scheepvaart-Verenigingen zegden tenslotte toe, een duurtetoeslag van f 1,35 per week te betalen op de in de regelingen genoemde vaste lonen, en op de taaklonen een bijslag uit te keren van respectievelijk 12 cent op een taak van 4 uur en 15 cent op een taak van 4½ uur. Tevens hebben zij zich bereid verklaard te bevorderen, dat ook op de hogere lonen der vaste arbeiders een duurtetoeslag van f 1,35 per week zou worden uitbetaald.

De besturen der transportarbeidersbonden hebben daarop met hun in het havenbedrijf werkzame leden vergaderd. Zowel te Rotterdam, (waar over het compromisvoorstel een schriftelijke stemming werd gehouden), als te Amsterdam, hebben de leden zich met het resultaat van de onderhandelingen verenigd. In deze vergaderingen kwam tot uiting, dat bij een verdere stijging van de kosten van levensonderhoud verhoging van de toeslag niet achterwege mag blijven en dat het betalen van duurtebijslag op de hogere lonen noodzakelijk moet worden geacht.

In opdracht van de leden hebben de besturen der organisaties dit ter kennis van de besturen der beide Scheepvaartverenigingen gebracht in een brief, waarin de bepalingen van de tot stand gekomen regeling worden vastgelegd en het vertrouwen wordt uitgesproken, dat de besturen hun leden werkgevers zullen weten te bewegen ook op de hogere lonen duurtetoeslagen te betalen, daar anders de tot deze groep behorende arbeiders zich onbevredigd zullen voelen en nieuwe besprekingen onvermijdelijk zouden zijn.

De toeslagen zijn op 3 Maart ingegaan.

Ingevolge de opzegging der collectieve arbeidsovereenkomst is door de moderne en katholieke transportarbeidersbond het volgende schrijven verzonden aan de N.V. van Gend en Loos en A.T.O.:

Rotterdam, 21 Februari 1940.

Aan de directie van de N.V. Expeditie-Onderneming Van Gend & Loos, Moreelselaan 2, Utrecht.

Mijne Heren,

In vervolg op de reeds eerder terzake gevoerde correspondentie delen wij u, mede namens de Ned. R. K. Bond van Transportarbeiders St. Bonifacius, mede, dat wij met de leden van onze organisaties vergaderd hebben om de verlangens, welke onder het personeel ten opzichte van de collectieve arbeidsovereenkomst bestaan, te bespreken.

In die vergaderingen werd aan onze hoofdbesturen opgedragen, aan de directie van de A.T.O. — Van Gend en Loos voor te stellen, dat in de nieuwe collective arbeidsovereenkomst de lonen 7½ pct. hoger bepaald zullen worden dan in de nu aflopende overeenkomst het geval is.

Voorts wenste men, dat in de overeenkomst een clausule zou worden opgenomen, waarbij bepaald wordt dat, wanneer de stijging van de prijzen der levensbenodigdheden zou blijven doorgaan, de arbeidsvoorwaarden van het personeel ook tijdens de duur van de overeenkomst opnieuw aan een herziening zullen kunnen worden onderworpen.

Wij mogen naar aanleiding van ons eerste voorstel opmerken, dat met de Vereniging van Werkgevers in het Binnenbeurtvaart- en Autobeurtdienstbedrijf, een concurrerend bedrijf ten opzichte van het uwe, over eenzelfde verzoek besprekingen zijn gevoerd en dat overeenstemming met deze werkgevers is bereikt.

Ook ten opzichte van het tweede verzoek om een clausule op te nemen in de overeenkomst, waarbij bepaald is, dat men bij het bereiken van een zeker aantal punten, aangevende de kosten van het levensonderhoud, over de hoogte van het loon verder zal spreken, werd overeenstemming met verschillende werkgevers bereikt.

Wij vertrouwen daarom, dat bij uw directie thans minder bezwaar aanwezig zal zijn om aan onze verlangens tegemoet te komen dan in December j.l. het geval was.

In onze vergaderingen is ook de wens naar voren gekomen, dat het loon van de chauffeurs, die niet in vaste dienst zijn, bepaald zal worden per uur. Oorzaak van dit verzoek is, dat men deze mensen in 4½ à 5 dagen de 55 uren, die bij Rijtijdenwet voor hen toelaatbaar zijn, laat volmaken en dan niet het volle loon, maar het loon over 4½ à 5 dagen betaalt. Men hoopt door het bepalen van een uurloon aan deze misstand een einde te maken.

Uiteraard zijn onze besturen gaarne bereid met u over deze voorstellen van gedachten te wisselen. Wij zien dan ook een uitnodiging tot het voeren van besprekingen te zijner tijd tegemoet en verblijven inmiddels,

Onderstaand schrijven werd verzonden aan al die werkgevers in het transportbedrijf waarmede de drie organisaties niet in voortdurend organisatorisch contact staan.

M. H.,

De besturen van de drie bovengenoemde organisaties nemen de vrijheid uw aandacht te vestigen op de positie van de arbeiders in het klein-transportbedrijf en dus ook van diegenen, die in uw dienst zijn. Deze arbeiders hebben de nadelige gevolgen van de stijging van de kosten van het levensonderhoud reeds danig ondervonden. De cijfers, welke door het Amsterdams Bureau voor Statistiek zijn verstrekt over December, geven een algemene stijging van bijna 7 pct aan, terwijl voor de voedingsmiddelen alleen reeds een percentage van ruim 10 staat aangegeven.

De stijging heeft de koopkracht van de arbeiders, vooral van de arbeiders met lage lonen, gelijk er zovelen zijn in het klein-transportbedrijf, op bedenkelijke wijze aangetast. Een verhoging van de lonen in de een of andere vorm achten wij dan ook noodzakelijk om een inzinking in de gezinnen van de arbeiders te voorkomen.

Reeds zijn vele werkgevers er toe overgegaan ten deze iets te doen. Verscheidene hebben loonsverhoging toegekend, terwijl er ook vele zijn, die door middel van een toeslag op de lonen de inkomsten van de arbeiders hebben doen stijgen.

Wij menen aan de loop der dingen het recht te mogen ontlenen u te verzoeken ook de lonen van uw personeel, voor zover zulks nog niet geschied is, te verhogen, terwijl de positie van de arbeiders dit recht tot een plicht maakt.

Wij weten natuurlijk, dat met diverse werkgevers collectieve regelingen zijn getroffen, welke in contracten zijn vastgelegd en welke ons niet het recht geven om tussentijds op veranderingen in de loonpositie aan te dringen. Bij de totstandkoming van deze overeenkomsten heeft echter niemand kunnen vermoeden, dat wij in zulke buitengewone omstandigheden zouden komen te verkeren als nu het geval is.

Dat velen van zulke werkgevers desniettemin toch bereid waren om iets voor hun personeel te doen, stemt tot verheugenis. Wij zijn er dan ook van overtuigd, dat geen der werkgevers, die door een overeenkomst de arbeidsvoorwaarden voor lange tijd hebben vastgesteld, zich om deze formele reden aan het treffen van maatregelen zal willen onttrekken.

Wij vertrouwen er dan ook op, dat ook u, zoveel als in uw vermogen is, bereid zult zijn om ons verzoek in te willigen.

Uw gunstig antwoord zien wij gaarne tegemoet.

2. Het instituut van wachtgeldregelingen

In het voorlopig verslag van de Eerste Kamer over een aanvullende begroting van Sociale Zaken betreffende subsidie voor wachtgeldregelingen, spreken vele leden als hun mening uit, dat het instituut der wachtgeldregeling in ruimere mate dan thans het geval is, toepassing behoort te vinden.

Men vermoedde evenwel, dat tal van werkgevers nog niet tot invoering ervan zijn overgegaan, omdat het hun tot dusverre onbekend was. Daarom stelde men de vraag of het geen aanbeveling verdiende van regeringswege aan bedoeld instituut meer bekendheid te geven.

3. Nagelaten betrekkingen van marinepersoneel

Over de nagelaten betrekkingen van de bij de rampen van de mijnenvegers omgekomenen, deelt minister Dijxhoorn in zijn Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer mede, dat, voor zover zij gehuwd waren, hun echtgenoten en kinderen op grond van de op pensioengebied bestaande wettelijke bepalingen in het genot van pensioen zijn gesteld. Mede werd pensioen verleend aan de ouders van de ongehuwde slachtoffers, voor zoveel deze tijdens hun leven kostwinner, dan wel mede-kostwinner van hun ouders blijken te zijn geweest.

Voorts bestaat, na ontslag uit de militaire dienst, een wettelijk pensioenrecht voor hen, bij wie, als gevolg van een hun in en door de dienst toegebracht letsel, een invaliditeit wordt geconstateerd van tenminste 10 pct.

4. Vergoedingsregeling voor vrijgezellen

Minister Dijxhoorn heeft met voldoening vernomen, dat de nieuwe regeling van de kostwinnersvergoeding in brede kring bevrediging heeft gewekt. De vaststelling van een aanvullende regeling van vergoeding voor vrijgezellen is thans zeer nabij. Daar het een geheel nieuwe regeling betreft, die in zowat alle opzichten moet verschillen van die der kostwinnersvergoedingen, is het nodig geacht, over de inhoud met verscheidene instanties overleg te plegen. Dit is de oorzaak, dat de regeling nog niet is verschenen.

(Uit de M. v. A. aan de Eerste Kamer over de begroting van Defensie.)

5. Als gemobiliseerden terugkeren in de maatschappij

De Regeringspersdienst meldt:

De minister van Defensie heeft heden een interdepartementale commissie geïnstalleerd, wier taak zal zijn:

Ten eerste aan de regering advies uit te brengen omtrent de voorzieningen, die nodig zullen zijn om voor de gemobiliseerden zoveel mogelijk gelegenheid te scheppen bij hun terugkeer in de burgermaatschappij een middel van bestaan te vinden.

Ten tweede voor deze voorzieningen, voor zoveel nodig, wettellijke regelingen te ontwerpen.

Deze commissie is gemachtigd om, voor zover zij die voor het vervullen van haar taak nuttig acht, inlichtingen of raad in te winnen bij niet tot de commissie behorende ambtenaren van departementen van algemeen bestuur en bij organisaties van werkgevers of werknemers.

In de commissie zijn benoemd: tot voorzitter, tevens lid, mr. dr. A. L. Scholtens, secretaris-generaal van het departement van Sociale Zaken.

Tot leden: dr. W. L. Groeneveld Meijer, administrateur bij het departement van Economische Zaken; P. W. Oosterhoff, administrateur bij het departement van Defensie; J. C. Roelofsen, hoofdinspecteur bij de generale thesaurie van het departement van Financiën; mr. A. J. Rosman, referendaris bij het departement van Binnenlandse Zaken; mr. W. Verheul, hoofdcommies bij het departement van Sociale Zaken; tot secretaris: mr. J. van Doorn, werkzaam bij het departement van Sociale Zaken.

6. Tegemoetkomingen aan het visserijbedrijf

Naar wij van officiële zijde vernemen, heeft de minister van Economische Zaken een regeling getroffen ter tegemoetkoming aan de reders der vissersvaartuigen in de kosten ter zake van de uitkeringen bij zee-ongevallen ingevolge de zee-ongevallenwet. Hiermee is gevolg gegeven aan een meermalen in het vissersbedrijf geuite wens om van de zijde der regering zekere garantie te krijgen voor het geval deze kosten, welke uiteraard een zeer onzeker element in de productiekosten vormen, een bepaald bedrag te boven gaan.

Om te voorkomen dat deze onzekerheid een ongewenste terugslag heeft op de bedrijvigheid in de visserij, wordt door bedoelde regeling daarin onder bepaalde voorwaarden voorzien.

Hieraan kan nog worden toegevoegd, dat deze voorziening niet de enige is, welke de regering heeft getroffen om het visserijbedrijf tegemoet te komen in de bijzondere bedrijfslasten ten gevolge van de oorlogstoestand. Zo heeft bijvoorbeeld de regering reeds geruime tijd het grootste deel van de premie voor de casco-molestverzekering voor haar rekening genomen. Ook de risico's, welke voor het bedrijf voortvloeien uit de toeslag op de wettelijke uitkeringen bij zee-ongevallen, komen gedeeltelijk ten laste van het rijk. Op deze en andere wijze wordt er naar gestreefd, het visserijbedrijf zoveel mogelijk in staat te stellen aan de huidige moeilijkheden het hoofd te bieden.

LESTER EN MILLOT:
RASSEN DER MENSCHHEID
BEWERKT DOOR
Dr. PAUL JULIEN EN F. JULIEN
Rijk geïllustreerd
Ingen. f 3.50 In prachtige band f 4.50
EEN HANDBOEK VAN ERKEND INTERNATIONALE REPUTATIE
In den boekhandel en bij
URBI ET ORBI - UTRECHT - GIRO 315927

„En strijdt mede in onze rij"

(Strofe uit ons Strijdlied)

Prettig optimisme!

DE ACTIE IN BEELD!

Uit verschillende delen van het land komen nu — vermoedelijk ook al door onze vorige publicaties — brieven binnen, die melding maken van de ter plaatse opgezette actie. Deze brieven zijn inderdaad uit alle hoeken van het land afkomstig.

Wij hebben hier nu achtereenvolgens 's-Heerenhoek, Veldhoven en Velsen-Noord aan het woord gelaten en ofschoon we vanzelfsprekend lang niet alles kunnen publiceren van hetgeen er aan correspondentie in verband met de actie binnenkomt, kunnen we toch aan de verleiding niet weerstaan uit sommige brieven bepaalde passages in deze rubriek op te nemen.

Dit was nu ook weer het geval met een briefje uit het kleine, vriendelijke plaatsje Schaesberg in Limburg, waarin de propaganda-leider o.m. schreef:

Wij delen U hierdoor mede, dat wij met de propaganda-actie nu zover zijn, dat alles is aangepakt, terwijl er iedere Zondag 6 à 8 man op uittrekken. Enig succes hebben wij reeds geboekt, maar er zijn er hier nog velen voor de beweging te winnen. En zelfs al zouden wij er niet in slagen deze allen tot de organisatie te brengen dan nòg zal deze propaganda haar uitwerking niet missen. want het aangeplakte en rondbezorgde propaganda-materiaal heeft ook nog iets te zeggen tot de vele vrienden, die reeds georganiseerd zijn. (Volkomen juist! L. B.).

En zo zal het met de actie over het gehele land wel gesteld zijn, zij zal zeker niet zonder resultaat blijven. Wij hier in Schaesberg hopen intussen op goed succes. Het is wel interessant om te zien hoe de mensen haast zonder uitzondering het aangebrachte propaganda-materiaal lezen en men is geneigd om te veronderstellen, dat de actie hier succes m o e t hebben, dat we hier vooruit m o e t e n gaan.

Waar we dan ook alles op zetten!

Zo'n briefje is alweer 'n sprekend bewijs van de goeie mentaliteit, de echte propagandistische geest, die er bij velen op 't ogenblik aanwezig is en die aanstekelijk moet werken. We hebben het nu al meermalen in deze rubriek gezegd: als de geest onder onze plaatselijke voormannen goed is, dan moet de actie slagen, dat kan niet anders.

Het doet ons intussen genoegen dank zij de vriendelijke medewerking van diverse plaatselijke werkers, in deze rubriek waarin al zoveel over de actie **geschreven** is, daarvan nu ook eens iets in **beeld** te kunnen brengen.

Hoe men de actie in 's-Heerenhoek heeft aangepakt, heeft men enkele weken geleden kunnen lezen. Wij geven hier een afbeelding van het propaganda-comité aldaar, dat onder de naam Samen Sterk verdienstelijk werk presteert.

In Hoensbroek is men eveneens paraat! Een rondrijdende reclame-wagen is ingeschakeld, die het ongetwijfeld wel zal „doen".

Vanzelfsprekend moet daar ook aan de ingang van de Staatsmijn Emma „gewerkt" worden en de tweede foto uit Hoensbroek is vlak voor de ingang van de mijn genomen.

Vanuit Den Haag ontvingen we enkele foto's van de grote propaganda-actie, waarvan we er hier tot slot nog eentje plaatsen.

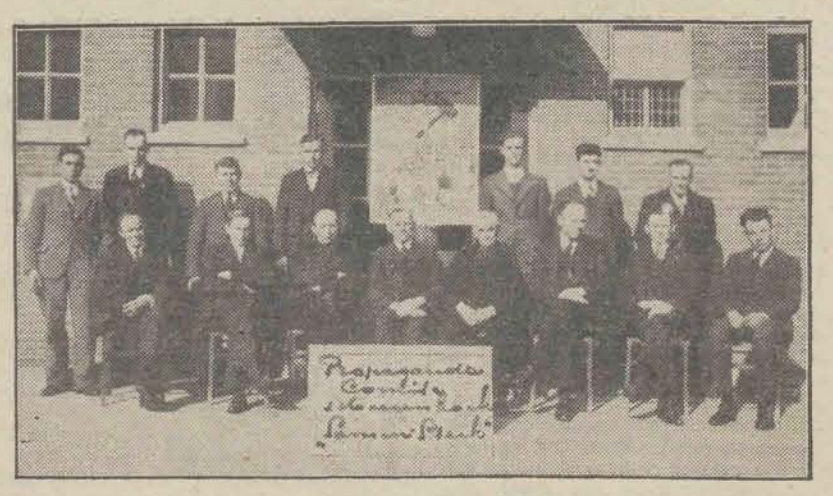

Het propaganda-comité te 's-Heerenhoek.

* * *

En om nog 'n tweede voorbeeld van boven de Moerdijk aan te halen:

In **Delft** is dezer dezer dagen een gecombineerde vergadering gehouden van de plaatselijke stands- en vakorganisatie, belegd om over de ledenwervingsactie te beraadslagen, — aldus een berichtje in ons dagblad de Volkskrant —, waarvoor zich 35 propagandisten opgaven. De volle medewerking is verkregen van de zeereerwaarde heren pastoors der stad, die de commissie alle gewenste inlichtingen en adressen zullen verstrekken. Om aan de ledenwervingsactie de nodige bekendheid te geven zal aan alle Delftse ingezetenen een folder over de Kath. Stands- en Vakorganisatie gezonden worden. Een 300-tal raambiljetten zullen in de stad worden opgehangen. Binnenkort zal voorts een bijeenkomst worden belegd, waartoe alle niet- en verkeerd georganiseerde katholieken zullen worden uitgenodigd. Het winnen van nieuwe leden zal men trachten te bereiken door huisbezoek. Ten overvloede zal er enkele dagen een reclame-wagen door de stad rijden.

Tot zover in grote lijnen het Delftse plan waarvan wij eveneens de resultaten met belangstelling tegemoet zien.

Nog 'n 30-tal plaatsen meldden zich deze week voor de actie aan. Het zijn de volgende, die natuurlijk van harte welkom worden geheten:

Aarlanderveen	Kwintsheul
Balk	Vlissingen
Hulst	Elden
Winschoten	Schin op Geul
Wieringerwerf	Lindenheuvel
Neer	Bussum
Maasniel	Dedemsvaart
Overschie	Lisse
Oosteind	Wervershoof
Boskoop	Nieuw-Vennep
Kapel in 't Zand	Zaandam
Hoogland	Noord Scharwoude
Philippine	Vaassen
Kerkdriel	Wouw
Franeker	De Bilt

En hiermede sluiten we ons wekelijks praatje weer af om de volgende keer het een en ander te zeggen over een drietal folders van onze Centrale Propaganda Dienst, die thans overal in grote aantallen worden verspreid en waarmede de z.g. gerichte propaganda een aanvang heeft genomen.

L. B.

Propaganda-wagen in een der hoofdstraten van Hoensbroek.

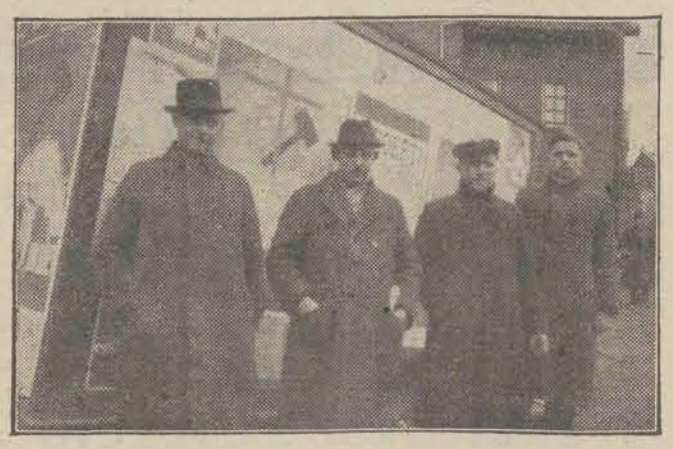

De Propaganda-wagen aan de ingang van de Staatsmijn Emma te Hoensbroek.

Het uitreiken van de manifesten in Den Haag. Een legertje propagandisten aan een der parochiekerken.

GELDBELEGGING

„De vreugde is de barometer van de ziel", zo lezen we in het uiterst fijne boekje van pater Bernadot O.P. getiteld: „Van de Eucharistie naar de Drievuldigheid."

Heel goed past deze gedachte bij de thermometer-actie, die het comité van het Kanunnik-Van Schaikfonds heeft ingezet. Immers, niet alleen dat deze thermometer wekelijks een stijging laat zien van onze edelmoedigheid, maar tevens hebben wij het in de hand om onze geestelijke barometer, het noodzakelijk complement ervan, in te stellen op 'n gunstige atmosferische toestand der ziel.

'n Offer immers, waardoor wij onszelf iets ontzeggen, is omgekeerd evenredig met de innerlijke vreugde, die er 't effect van is. De thermometer echter van het Kanunnik-Van Schaikfonds heeft de eigenaardigheid, dat hij geen temperatuurverschillen onder het nulpunt aangeeft.

Hoe dat komt?

Eenvoudig hierom, dat hij met nul begint. Hij geeft alleen maar toenemende stijging aan van onze warme sympathie voor het prachtig ideaal van het priesterschap.

We weten niet of de „auctor intellectualis" van deze originele actie geïnspireerd is door hetgeen Pius X in „Haerent animo" zegt, namelijk: „Wij houden niet op dag én nacht te mediteren en te zoeken naar middelen om het priestercorps in stand te houden en uit te breiden".

Zeker is, dat hiermede voldaan wordt aan een wens, die heel bijzonder de pausen voor de geest heeft gestaan, die als laatste vijf opperherders een zeldzaam uniek quintet hebben gevormd, te weten Pius XI, Benedictus XV, Pius X, Leo XIII en Pius IX.

In de brief „Non mediocri" van Leo XIII (1893) geeft deze paus precies aan, waarom de idee: er toe bij te dragen een jongeman tot priester te vormen, zo ideaal is.

Leo zegt namelijk: „Eenmaal tot priester gewijd, gebruiken zij, die uit uw eigen milieu voortkomen, hun talenten en kennis, tot uw eigen welzijn."

Maar tegelijk gaf hij een opwekkend voorbeeld, door naast de vele college's die er te Rome reeds waren, nog een seminarie op te richten, voor studenten uit Armenië en Bohemen.

Wat nu het Kanunnik-Van Schaikfonds beoogt is niets anders dan ook vele priester-opleidingen mogelijk te maken door speciaal dáár een financiële hulp te bieden, waar anders het volgen van een zo verheven roeping zou afstuiten op geldgebrek, of waar verdere aderlatingen in een gezin niet meer verantwoord zijn.

Dat willen wij, R.K. werklieden, voorkomen, omdat we niet weten of de roeping, die anders te niet gaat, niet een heel bijzondere was. Daarom verdient deze actie de volledige aandacht en de meest warme sympathie.

Zij is ook hierom nog sympathiek, omdat een bepaalde categorie van medewerkers niet wordt uitgeschakeld, namelijk de werklozen.

De atmosferische omstandigheden zijn voor hen toch al deprimerend genoeg. Automatisch bijna moeten zij van elke bijdrage afzien.

Maar de wetenschap, dat met 2 cent in de week, na zoveel jaren een priester is gevormd, moet minstens even stimulerend werken als het kwartje van Romme.

Ook de weduwe van Sarepta had voor haar en haar kind nog maar net genoeg meel om een klein broodje te bakken en dan te sterven. Toch liet zij van haar armoedje een gezalfde des Heren, den profeet Elias, mee eten. En ook zij heeft geconstateerd, dat zij door te geven niet armer, maar wel rijker is geworden.

Belegt dus uw geld in het Kanunnik-Van-Schaikfonds. Zelfs 2 cent per week geeft reeds preferente aandelen op het hemelrijk, als wij bij Petrus eerlang komen aankloppen.

Heus, een beter fonds bestaat niet.

TH. W.

Koop eerst een andere tandpasta

en liefst de duurste die er is en probeer daarna Ivorol. Dan neemt U waar hoe Ivorol in reinigend-, witmakend- en schuimend vermogen alle andere verre overtreft. Tube 60, 40 en 25 ct.

Henk wordt soldaat

Eerst hadden Henk en de moeder van Henk het „helemaal niet erg" gevonden, dat hij onder dienst moest en ik had dat volmondig beaamd: „Voor een jongen als jij, die er nog niets voor hoeft op te geven, is het een nuttige en een gezonde tijd. Veel in de buitenlucht, veel beweging, zwaar gevoed — je zult als een heel andere kerel terugkomen."

Maar nu het dichterbij kwam, begonnen ze de kwestie heel anders te bekijken. „Er is zoveel slechtigheid in het leger," zei de moeder. „Ik ben bang dat die jongen, als hij zo helemaal op zich zelf staat, zijn geloof verliest." En Henk had van den jongen-van-beneden gehoord, dat iedereen er mee moest doen aan vloeken en vuile praat en anders werd je uitgelachen....

Toen ben ik een beetje boos geworden en dat maakte me welbespraakt. Ik hield een lange redevoering, die ik, terwille van vele andere Henken en hun moeders hier nog eens opschrijf; misschien kunnen ze er iets uit opsteken.

„Natuurlijk word je in de eerste plaats opgeroepen om te leren je land te verdedigen; maar daarnaast krijg je ook nog een andere taak te vervullen: een goede invloed uit te oefenen op je medesoldaten. En dan moet je als katholieke jongen er niet heen gaan met een bangelijke vreesachtigheid dat ze je zullen plagen en uitlachen. Je moet je er integendeel van bewust zijn, dat je een bevoorrechte bent; dat jij iets belangrijks hebt meegekregen, dat de anderen missen en waarvan je hun iets meedelen wilt, als je er de kans voor krijgt. Dat wil niet zeggen, dat je dadelijk over je geloof moet beginnen te **praten**; integendeel. Dan zal niemand naar je luisteren en ze vinden je nog schijnheilig op de koop toe. Maar je moet van het begin af aan volgens je geloof **leven**, dat wil zeggen je moet opgewekt, voorkomend, eerlijk en bescheiden zijn. Je moet nooit de lijn trekken, maar juist bereid zijn een ander werk uit handen te nemen. Je moet vooral niet je superieuren waarschuwen, als er iets niet in de haak is en er dan bijvoegen: „Maar u moet niet zeggen, dat u het van mij weet." Je hebt zelf ook wel eens gehoord, dat ze beweren, dat „die Roomsen het achter de mouw hebben." Pas dus dubbel op. Wees een goed kameraad; schuif nooit de schuld op een ander, maar was dien ander juist zoveel mogelijk schoon. Misschien ben je de eerste katholiek, dien jongens uit een protestantse streek ontmoeten. Wat een verantwoordelijkheid! Naar jouw optreden meten ze de waarde van de hele katholieke leer af! Als ze onder elkaar smiespelen, omdat je naar de kerk bent geweest, maak je dan niet driftig, maar antwoord ze met een grap. Ik hoorde eens een kerel als een boom zeggen: „Misschien zijn jullie deugdzaam van nature. Maar ik heb de steun van O. L. Heer nodig om op het rechte pad te blijven." Na deze ruiterlijke nederigheid waagde niemand het meer hem uit te lachen.....

En wat dat vloeken en vuilpraten betreft, zal ik je iets van pater Charles de Foucauld vertellen, den heilige van de Sahara. In zijn jeugd was hij Frans officier geweest en toen hij allang een verstorven kluizenaar was geworden, ging hij nog wel eens met zijn vroegere kameraden eten. Die officieren leefden daar in barre eenzaamheid; ze hadden een hard en gevaarlijk leven, ver van alle beschaving en er viel natuurlijk wel eens een ruw woord, of er werd een grap verteld, die niet door de beugel kon..... Wie zich zo versproken had, keek dadelijk met schrik naar den heiligen man, bang dat hij opstaan en weglopen zou. Maar Foucauld glimlachte en die serene glimlach maakte den spreker beschaamder dan de strengste terechtwijzing.

Als jij geen schijnheilig gezicht zet, maar je weet een **behoorlijke** grap, die aardiger is dan een schuine; als jij niet zedemeestert, maar zorgt, dat je een frisse, vrolijke geest uitstraalt, dan heb je een mooie taak gedurende je diensttijd en dan zul je ook met heel andere verhalen thuiskomen dan „de jongen van beneden". Want de deugd zit 'm niet in allerlei kwaad van je medemensen o zo verschrikkelijk erg te vinden. Deugd is: het goede doen, het goede bij anderen opwekken en dan alle eer geven aan God, zonder Wien we niets zijn en niets kunnen."

ANNIE SALOMONS.

SCHOONMAAK

geeft menige huisvrouw en meisje ruwe en roode werkhanden. Deze worden wederom spoedig gaaf, zacht en blank door Purol.

Joseph - Vader van Jesus

Een voortreffelijk boek over St. Joseph en het Goddelijk Gezin

DOOR

Prof. Dr. Desiderius Franses O.F.M.

St. Joseph niet veel ouder dan Maria?

Joseph, de timmerman van Nazareth, bij al zijn hoge uitverkiezing toch vooral de heel eenvoudige handwerksman. Zo ziet men hem gewoonlijk en zo heeft men hem eeuwen lang gezien.

Dat is goed. Hij is en blijft het heerlijk en aantrekkelijk voorbeeld van den beoefenaar van het eerzame handwerk. Maar het is wel zeer onvolledig en onvoldoende, wanneer men hem uitsluitend aldus beschouwt. Onder invloed van oude legenden ziet men hem verder — en de beeldende kunst heeft daartoe maar al te veel meegewerkt — als een heel bejaard man. Dat is geheel onjuist. In het boek, dat we hier nader bekend willen maken, wordt terecht zeer aannemelijk gemaakt, dat Joseph enkele jaren ouder zal geweest zijn dan Maria.

De verering voor den goedigen grijzen timmerman Sint Joseph is goed bedoeld, maar is deels onvolledig, deels onjuist. Die verering steunt op sympathie. Maar die grondslag is onvoldoende. De ware verering moet steunen op stevig theologisch fundament, op juist inzicht in de ware positie van Sint Joseph. Dan komt men tot een veel verhevener waardering voor zijn persoon, die de sympathie voor den beminnelijk eenvoudigen handwerksman volstrekt niet uitsluit.

Het was een goede gedachte van Jan Ouwendijk, katholiek Nederland hiervan te willen overtuigen.

Het huwelijk tussen Maria en Joseph een waarachtig huwelijk

De hoofdopzet van zijn werk wordt reeds uitgedrukt in de titel: Joseph is inderdaad de vader van Jesus. Dat is de diepste grond voor de verering. Overtuigend wordt in dit werk, vrucht van degelijke en uitgebreide studie, uiteengezet dat men de onderlinge verhouding in de Heilige Familie moet zien in het licht van het toenmalige Joodse huwelijksrecht. Maria en Joseph waren niet maar verloofden in de zin waarin het latere kerkelijke recht de verloving opvat.

Het was een waarachtig, wettelijk huwelijk. Joseph had alle wettelijke rechten op zijn bruid, of juister op zijn echtgenote. Hij had volledige vaderrechten op de Vrucht van haar lichaam, ook al had niet hij, maar de Eeuwige Vader door de overschaduwing van den Heiligen Geest die Vrucht in Maria's schoot verwekt. Men moet Joseph niet maar beschouwen als alleen den beschermer der maagdelijkheid van Maria en als den voedstervader van Jezus. Afgezien van de wondervolle, goddelijke bevruchting van Maria was het een volkomen normaal gezin. Joseph stond er niet min of meer buiten. Dat is zijn ontzaglijk verheven eretitel, dat is het fundament van de Josephverering. Pas dan,, wanneer men zich diep indenkt in de geweldige betekenis van dat waarachtige, zij het ook niet physieke, vaderschap, kan men de verhevenheid beseffen van den „Rechtvaardige", die door God tot zo'n ontzaglijke waardigheid werd uitverkoren.

De schrijver besluit daaruit, dat aan Sint Joseph de hoogste verering toekomt na Maria en dat hij met volle recht erkend is als de Patroon der H. Kerk.

Schr. is in zijn opzet geslaagd. Toch kunnen we de samenstelling van zijn boek niet in alle opzichten even gelukkig noemen. Zelf zegt hij in zijn voorwoord, dat het uit ongelijke delen bestaat. Dat is juist onze grief. Het verhalende gedeelte is voortreffelijk. We komen daar straks op terug. Maar andere gedeelten zijn wat erg ongelijksoortig en zijn oorzaak, dat het werk niet een geheel is geworden, dat zich in dezelfde stemming laat lezen.

De inleiding lijkt ons te lang en te zwaar. Juist deze schrijver, die zo suggestief en overtuigend kan zijn, had hetzelfde wel in enkele zinnen kunnen verklaren. Eveneens had hij den lezer met weinige woorden kunnen overtuigen, dat Joseph inderdaad een zoon van David was. Hij had dan naar vakliteratuur kunnen verwijzen over de stambomen of bedoeld hoofdstuk elders als tijdschriftartikel kunnen publiceren. Het meer theologisch gedeelte, dat op het verhalende volgt, kon in deze opzet niet gemist worden. Om toch maar duidelijk te zijn voor leken op dit gebied is Schr. evenwel wat breedsprakig geworden. Hij waarschuwde vooraf, dat herhalingen niet te vermijden zouden zijn. Dat is ook wel zo, maar de herhalingen zijn toch te talrijk.

Na deze eerlijke kritiek herhalen we echter, dat het verhalende gedeelte voortreffelijk is.

De jeugd van Maria en Joseph, hun wederzijdse verhouding, hun huwelijk en al de Blijde Geheimen worden hier zeer fijnzinnig, diep doorvoeld en vaak ontroerend geschilderd. Het bezoek aan Elisabeth is wel een der heerlijkste passages. Daar is bij dat alles natuurlijk heel wat fantasie, maar niet de vrije fantasie van een romanticus. Het wordt ons allemaal zo door en door aannemelijk gemaakt. Met de weinige positieve gegevens is hier op zeer gelukkige wijze gewoekerd. Het is dan ook vooral om dit verhalende gedeelte, dat ons niet enkel Sint Joseph, maar heel het Heilig Gezin als het ware opnieuw leert kennen, dat we dit werk met aandrang kunnen aanbevelen. We zouden zelfs willen vragen, of dit deel niet in kleiner formaat, tegen lage prijs, afzonderlijk zou kunnen verschijnen. De volledige verantwoording is er nu toch in dit grote werk, dat voor velen wel eens én te zwaar én te duur zou kunnen blijken. Wat hiervan zij, we hebben eerbied voor deze prestatie en hopen van harte, dat dit werk moge bijdragen tot juiste waardering en oprechte vurige verering voor: Joseph, vader van Jesus.

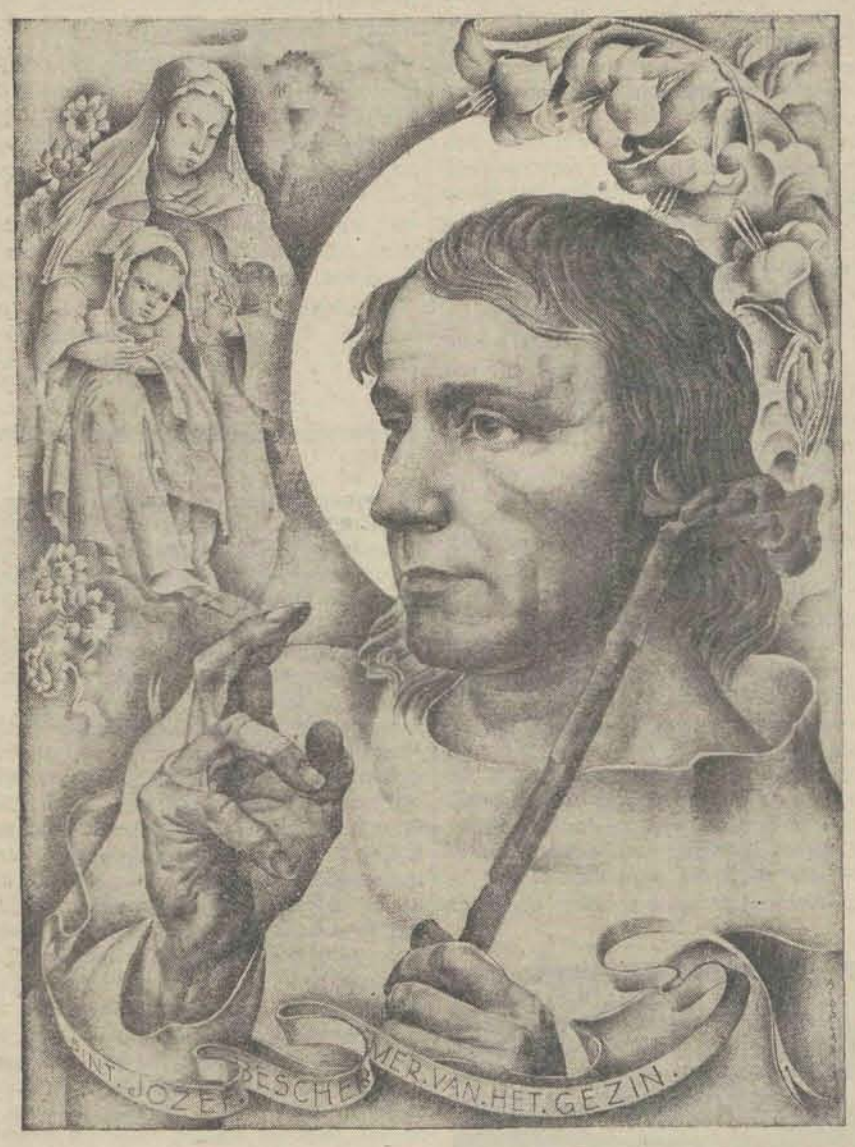

Naar een tekening van A. v. d. Plas

ONS HUISHOUDEN

Groenten zaaien

Het nut van groenten eten, 's zomers en 's winters, kan niet genoeg in het licht gesteld worden en om ze te kunnen eten moet ze er zijn. Kopen aan de groentekar gaat tegenwoordig haast overal, maar aan huis geteeld heeft men ze altijd vers bij de hand en..... we kunnen er wat royaler mee omspringen, ze zijn goedkoper.

Deze laatste overwegingen zijn in 't bijzonder van belang voor de inmaak. Als we al onze inmaakgroenten te kopen hebben, dan is het verklaarbaar dat we met het aanleggen van de wintervoorraad een beetje kalmpjes aan doen, dan krijgen we de inmaakgroenten vaak ook niet op het moment dat ons voor steriliseren het beste past, en krijgen we de groenten dikwijls ook niet vers genoeg en ook niet jong genoeg, want hoe verser uit de tuin ingemaakt hoe beter.

In het algemeen worden echter door mensen die een eigen tuintje en de groenten dus steeds voor het grijpen hebben, de groenten toch altijd veel te laat, te oud, gegeten. Men mag dan door ze wat langer te laten groeien wat groter hoeveelheid oogsten, maar wat hebben we aan een dubbele hoeveelheid groenten, als een kwart van de voedende bestanddelen door het te lang groeien, de omzetting in zaad, verloren gaat en een ander kwartdeel door het harder worden der vezels onverteerbaar is geworden? Dergelijke groenten is geen volwaardig voedsel meer, doch evenals andere onverteerbare kost alleen maar nodeloze ballast voor maag en darmen.

In sommige gevallen worden zulke groenten nog min of meer giftig, zoals bloeiende, doorschietende spinazie, welke diarrhee veroorzaakt.

Buitengewoon gezonde groenten zijn spinazie, kropsla, worteltjes en tomaten en dan nog de sterkers of waterkers. Deze zijn alle buitengewoon rijk aan vitaminen en dus voor ieder mens, maar vooral voor kinderen zeer aan te bevelen. Sterkers hebben we onlangs al besproken.

Radijs, spinazie, raapstelen, worteltjes, uien, sjalotten, erwten, peulen, tuinbonen, schorseneren, prei, peterselie, selderij kunnen alle thans gezaaid en gepoot worden.

Wie wat vroeg van de verse groenten wil genieten, kan radijs, raapstelen, spinazie en worteltjes in een broeibakje uitzaaien en tussen de worteltjes dan meteen wat plantjes van kropsla zetten, dan blijft men in de groenten tot men uit de volle grond erover beschikt. Wie een handig echtgenoot of zoon heeft, kan met weinig kosten zoo'n broeibakje gemaakt krijgen en er verder zelf voor zorgen als de baas geen tijd heeft.

Raapsteeltjes zijn alleen heel jong lekker en moeten niet in al te grote hoeveelheid gezaaid worden. Wanneer het weer meevalt en wat warm is, dan kunnen we ook al gauw de spinazie niet vóóreten. Daarom moeten we spinazie liever in kleine beetjes tegelijk zaaien, telkens met enige dagen tussenruimte, dan komt niet alles tegelijk. Ook kropsla, die we tot laat in de zomer kunnen zaaien nemen we telkens in kleine hoeveelheden.

Overigens is het voor de huisvrouw die steriliseert geen bezwaar om in de tuin een flinke partij rijpe groenten tegelijk te hebben; want dreigt een bed spinazie, kropsla of andijvie in het zaad te schieten, dan wordt ze afgesneden en gesteriliseerd. Maar veel beter is, om het niet zo ver te laten komen en te zorgen mals te oogsten en in te maken, dan eet men ook 's winters malse vóorjaarsgroenten.

Ook worteltjes, peulen, doperwten en tuinbonen moet men niet zo lang laten doorgroeien tot ze hard en melig zijn. Ze zijn niet alleen malser en smakelijker als ze jong zijn, maar ook gezonder. Zijn de peulen te oud, te hard geworden, dan laat men ze doorgroeien en dopt ze later, om de zaden bij wijze van doperwten te eten of gedroogd als capucijners.

Uien kunnen gezaaid worden en later uitgepoot, maar smakelijker, fijner dan uien, zijn de sjalotten, die nu uitgepoot kunnen worden. 't Is zaak voor een goede wintervoorraad te zorgen, ze zijn heel gezond en blijven goed. Uien en sjalotten kunnen in soepen, in sauzen, bij vleesbraden, bij tal van groenten en massa's andere schotels gebruikt worden, wat veel te weinig gedaan wordt.

Peterselie en selderij komen het hele jaar door te pas, om smaak te geven aan groenten, soepen en vleesspijzen. Wie ze op een beschut plekje zet, kan ook bij slappe winter steeds er over beschikken. Selderij wordt steeds gekookt, peterselie mag nooit meekoken, maar wordt (alleen de blaadjes) zeer fijn gehakt over groenten gestrooid of direct voor het gebruik door sauzen gemengd of in een bord soep gestrooid.

Ook de lubbestokplant verdient een plaatsje in iedere tuin; aan sausen, vlees en vele verschillende schotels verlenen de stengels en het blad smaak en geur. Men moet er echter niet te royaal mee zijn, omdat dan de smaak van het kruid de smaak van de spijzen geheel overheersen zou.

Prei moet men vooral niet vergeten te zaaien; laatst van Maart is de tijd ervoor, later worden de plantjes uitgepoot. 's Zomers gebruikt men ze in soepen, maar de zomer geeft te veel andere groenten om ook nog preischotels te eten, men bewaart ze dan tot de winter, wanneer de inmaakgroente op is. Ze blijven steeds doorgroeien en hoe dikker ze zijn hoe fijner. Prei is een onmisbaar ingrediënt voor erwtensoep.

Ook van kroten (rode bieten) kan men een flinke voorraad gebruiken; ze worden half April gezaaid. Heeft men er flink wat, dan kan men ze half Juli tot Augustus al in malse toestand oogsten om te steriliseren en ook vers te eten.

Dit zijn zo ongeveer de groentesoorten die minder algemeen gezaaid of geplant worden. De verschillende soorten bonen en kool kent ieder. Behalve de zomer- en winterandijvie moet men ook wat krulandijvie zaaien. Deze wordt heel fijn gesneden, rauw gegeten, waardoor geen voedingswaarde verloren gaat. Alle andijvie is overigens gezond.

WILMA MÜNCH.

N.V. MATTHEEUSSENS
OSSENDRECHT
PEEKOFFIE MOSTERD
TAFELZUREN
STEUNT HOLLAND'S INDUSTRIE

Lezen de arbeidersvrouwen?

Na gewonnen inlichtingen meenden wij in een vorig artikel te mogen vaststellen: de meeste arbeidersvrouwen lezen niet.

We hebben dat betreurd en trachtten aan te tonen, dat het hun eigen voordeel zou zijn, als zij wél lazen. Opvoeding in dezen is nodig, zo schreven wè, leiding eveneens.

We stelden met name de jeugdbeweging — op de eerste plaats — en verder de vrouwenbond, zeer speciaal de K.A.V. verantwoordelijk.

Twee arbeidersvrouwen reageerden hierop. We laten beiden graag aan het woord:

De meeste arbeidersvrouwen lezen niet en doen hiermee zichzelf en hun gezin tekort. Opvoeding is nodig, leiding eveneens.

Dat staat daar nu zomaar in Herstel. 'k Was heus verbaasd, toen ik dat las en wil graag als arbeidersvrouw hierover mijn mening zetten en zeggen, waarom wij, arbeidersvrouwen niet genoeg lezen. Lezen dat moet in haast gestolen ogenblikken gebeuren. Overdag natuurlijk geen moment tijd. Zonder overdreven poetserig te zijn heb je, als je alles alleen moet doen, de hele dag de handen vol. Komt de krant, dan is het: „Jongens, nu even stil hoor," en kan het gebeuren, dat je tenminste de krant behoorlijk doorwerkt, hoewel natuurlijk de nodige „Moeder, hoe moet dit?" „Moeder, kijk eens even?" er tussen door gaan. Dan begint de avond. Als er een berg kousen, een mand verstelgoed wacht, en je pakt een boek om te gaan zitten lezen, dan voel ik me beslist schuldig en toch..... ik kan het niet altijd laten.

Toen de kinderen allen klein waren, had ik 's avonds nog wel eens een uurtje en zeker 's Zondags. Nu moeten 's avonds lessen overhoord, repetities doorgenomen, je eigen avond begint dikwijls pas om half tien en dan om half elf de baby nog. De Zondagen dito, en dan is er 's avonds de vraag: „Hè, moeder, doet u een spelletje met ons," en dan leg je met een zucht het boek maar weer naast je. Boeken bezitten? Boeken zelf kopen? 't Is werkelijk onmogelijk. Als de man in de winter niet werkt en je moet met z'n negenen van *f* 15,50 rondkomen, is elk dubbeltje, neen, elke cent er één. Boeken cadeau krijgen is natuurlijk ook een zeldzaamheid. Toch kreeg ik er twee. Vijftien jaar geleden, bij de geboorte van onzen eerste, kwam er een broer op bezoek en zei: „Zeg, koop zelf een broekje, een truitje of zo iets; ik heb daar geen kijk op." Maar ik schudde positief van nee. „Als je wat geven wilt, geef dan „Van knop tot bloesem" [1]). „Best hoor."

Dat was het eerste. Het tweede zat in een St. Nicolaassurprise van denzelfden broer, die er voor mij „Het hart vocht" van Anton v. d. Velde insloot. Ik was minstens net zo blij als de kinderen met hun geschenken.

Zeg toch niet, dat de arbeidersvrouw niet graag een mooi en goed boek leest, maar ons ontbreekt de tijd en om ze te kopen het geld. 't Is wel heel jammer, dat in het dorp, waar we de laatste jaren wonen, de R. K bibliotheek niet is, zoals je zou wensen, als je van lezen houdt. In die richting kan zeker nog goed werk verricht worden.

Ik hoop het van harte. F. K.-H.

Gretig las ik het artikel: Boekenweek 1940 en durf hiermee te beweren — zelf arbeidersvrouw zijnde — dat er in ons milieu te weinig wordt gelezen. Ik vraag me vaak af, wat kan hiervan de oorzaak zijn en meen met recht te mogen concluderen, dat het grootste percentage van onze vrouwen conservatief zijn. Een uitdrukking als: „Mijn moeder zou het vroeger niet geduld hebben, dat ik met een boek zat" hoort men al te vaak. Ik ben al 6 jaar weduwe, moeder van 7 kinderen (van 6 tot 13 jaar), weet daardoor heel goed, wat „eenzaamheid" betekent en hoe moest ik me er doorheen geworsteld hebben zonder lectuur? 't Is voor mij dagelijks voedsel, evenals eten en drinken. Wat ik zoal lees? Vaak naar gelang het jaargetijde, mijn stemming of de omstandigheden. Zo las ik met de herfst: „Winden waaien om de rotsen." Heb ik 't soms hard te verantwoorden, dan grijp ik naar 't leven van de H. Elisabeth of de H. Monica. In de vacanties neem ik Karl May voor de jongens en Marie Koenen voor de meisjes. Als lid der R. K. Leesbibliotheek ben je vaak verwonderd over de serie „boeken zonder inhoud" zoals ik ze noem, en naar een prachtboek zit je soms maanden te snakken, daar er zegge maar één exemplaar van aanwezig is. [2]) Soms zou je er ik weet niet wat voor over hebben zelf een boek te kunnen kopen, maar als men van Maatschappelijk Hulpbetoon moet leven, is dit uitgesloten. Mijn oudste is sinds 1939 op het seminarie, daarom las ik ook „Mijn Priesterjongen" (P. Lhande); „Mijn nieuwe kapelaan" (Sheehan). Ook Felix Timmermans, Ernest Claes, Owen Dudley, Alja Rachmanowa, Sigrid Undset, Jörgensen zijn geen onbekenden voor me.

Zelfs als ik niets op de boterham heb, eet ik brood met letters (in beeldspraak) en 't smaakt me lekker!

H. M. B.-K.

Ziet, als er nu eens 1000 van zulke brieven waren binnengekomen, dan hadden we de uitspraken der verschillende deskundigen — boekhandelaren, aalmoezenier van de arbeid, tevens G.A. van een K.A.V.-afdeling, bibliotheekmensen, gediplomeerde en ongediplomeerde, in grote en kleine plaatsen, van openbare en katholieke bibliotheken — dan hadden we die positieve uitspraken wel in twijfel durven trekken. Nu niet. Nóg niet.

De kwestie van „tijd hebben" acht ik niet zo heel belangrijk. Er zijn mensen, die overal en anderen die nergens tijd voor kunnen vinden. Niettemin kan ik heel goed in de moeilijkheden van de moeder met het grote gezin komen! Haar spaarzaam leesuurtje zal inderdaad op Zondagavond vallen, als de kleintjes slapen en de groten zwijgen en . . . lezen.

Waarom kunnen veel mensen wel iedere week een vaste kaartavond organiseren? En niet een vaste leesavond? Trouwens, er zijn ook kleine gezinnen, jonge gezinnen. Je begint nu eenmaal niet met z'n negenen, maar met z'n tweeën. Sommigen met z'n tweeën en alleen het hoognodige, anderen met z'n tweeën en veel overbodigs. U weet het al wel: schemerlampen, barometers, rookstellen, theemeubels, kaptafels . . . . In plaats van deze zaken had het jonge paar beter wat goede boeken kunnen kopen en een stevige plank om ze op te zetten. Hij en zij hebben daar waarschijnlijk geen ogenblik aan gedacht en daarom schreven we: opvoeding is nodig en leiding. Dit geldt natuurlijk allereerst het jonge geslacht. Men zegt zo makkelijk: boeken zijn duur. Er is iets van aan; maar het geeft toch te denken, dat ook uitstekende boeken-benedende-gulden veel te weinig gekocht worden. Terwijl men zo grif vier en meer kwartjes neertelt voor snoep en sigaretten, voor hoedjes en tasjes, voor bioscoop en voetbal.

De mensen de weg te wijzen naar de katholieke boekhandel, d.w.z. naar het goede boek, is de dure plicht van leiders, leidsters en bestuurderen. De katholieke uiteenbibliotheek zorge op die weg een tot in de puntjes verzorgd tussenstation te zijn.

C. BOUDENS-VAN HEEL.

[1]) Van knop tot bloesem. Dr. C. Meuleman en Jac. Lamers-Hoogveld.

[2]) Het hart vecht. A. v. d. Velden. Uitg. Het Spectrum. Utrecht.

SCHAAKRUBRIEK

Correspondentieadres: Drs. Th. C. L. Kok, Assendelftstraat 17, Den Haag.

Vervolg partij Réti—Gruber

Voorafgaande zetten: 1. Pf3, Pf6. 2.c4, d6. 3. g3, Lf5. 4. Lg2, c6. 5. b3, Dc8. 6. h3, e5. 7. Lb2, Pa6. 8. Pc3, h6. 9. d3, Le7. 10. Dd2, Pc7. 11. Pd1, 0—0. 12. Pe3, Lh7. 13. 0—0, Pd7. 14. Ph2, Pe6, 15. f4, ef4: 16. gf4:; f5. 17. Kh1, Pf6. 18. Tg1, Ph5. 19. Lf3:, Phf4:. 20. Pd5!

Zoals vorige week uiteen is gezet, verliest zwart na 20. —, cd5:. Er dreigt echter zowel Pe7: als Pf4:, terwijl Lg5 met 21. Pf4:, Lf4:. 22. Df4:! enz beantwoord wordt. Er is dus geen andere zet dan 20. ....., **Pf4×d5. 21. c4×d5.** Zwart is in een lastig parket; op cd5: volgt Ld5: en op Pg5 volgt h4, waarna dit paard (wegens Tg7:) niet gered kan worden. 21. ..... **Le7—g5. 22. d5×e6!** Weer ziet men de kracht van Lb2 en Tg1; op Ld2: volgt Tg7† enz. 22. ....., **Dc8×e6.** Met een stuk minder is zwart natuurlijk verloren. 23. **Dd2—c3, Lg5×f6. 24. Dc3—d2, Kg8—h8. 25. Tg1—g2. Tf8—f7. 26. Ta1—g1, Lf6—e5. 27. d3—d4, Le5—f6. 28. d4—d5!** en zwart gaf het op; op cd5: volgt Ld5: met winst van de kwaliteit, terwijl na 28. ....., Dd7. 29. dc6:, bc6:. 30. Lf6:, gf6: (30..... Tf6:. 31. Tg7) wit sterk in het voordeel is en zwart geen enkele reële tegenkans heeft.

Een leerzame stelling.

In no. 234 hebben beide partijen evenveel „hout" op het bord. Echter heeft wit (aan zet) een zeer belangrijk stellingsvoordeel. Zwart is achtergebleven in de ontwikkeling (zie Ta8); zijn lopers beheersen veel minder terrein dan de witte en, wat nog het ergste is, de koningsstelling van zwart staat aan een witte aanval bloot. Weliswaar staat ook de witte koning niet meer veilig achter zijn pionnen, maar daar zwart toch in de verdediging is, hindert dit niets. Hoe profiteert wit nu

No. 234

Zwart: Ahues

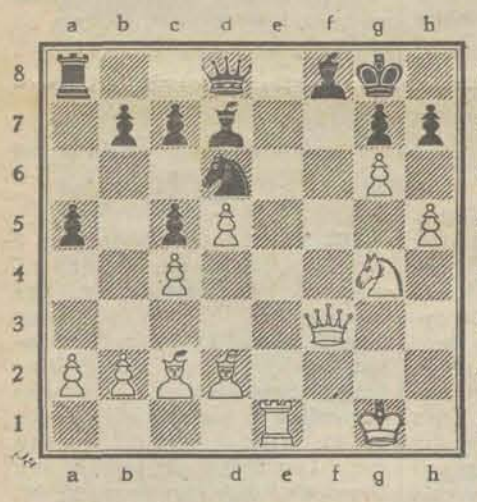

Wit: K. Richter

van een en ander? 1. gh7:† is een goede zet: 1. ..... Kh8. 2. Pe5 en zwart zit om goede zetten verlegen (er dreigt Pg6† enz. en zelfs ook Df7!). In deze partij ging wit evenwel meer met geweld te werk, n.l. **1. Pg4—h6†.** Zwart mag dit offer niet weigeren; op 1. ....., Kh8 volgt nl. de fraaie zet 2. Df7!, Pf7: (2. ..... gh6: 3. Dh7: mat) 3. Pf7:†, Kg8. 4. gh7:†!, Kf7:. 5. Tf1†, Ke8. 6. Lg6†, Ke7. 7. Lg5†, Kd6. 8. Ld8:, Td8:. 9. h8D en wint.

Dus 1....., **g7×h6. 2. g6×h7†, Kg8—h8** (2. ....., Kg7. 3. Lc3† is nog slechter voor zwart). 3. **Ld2—c3†.** Wij zien nu het doel van het paardoffer, nl. de opening van de diagonaal c3—h8. 3. ....., **Lf8—g7. 4. Lc3×g7† Kh8×g7. 5. Df3—c3†, Dd8—f6.** Het is duidelijk, dat in plaats hiervan 5....., Kf7 direct verliest: 6. Lg6†, Kf8. 7. h8D mat. Na 5. ....., Df6 speelt wit 6 Te1—e7†! De zwarte dame staat gepend en kan dus niet slaan op e7; daar Df6 gedekt moet blijven heeft zwart slechts één goede zet, namelijk 6. ....., **Pd6—f7. 7. Te7×d7.** Dit is beter dan het afruilen der dames; doordat Pf7 gepend blijft houdt wit nu nog een dreiging in petto nl. Lg6. 7. ....., **Df6×c3. 8. b2×c3, Kg7—f6. 9. Td7×c7** en wit wint het eindspel, omdat zwart niet in staat is zijn pionnen op de damevleugel afdoende te verdedigen (9. ....., b6. 10 Tc6†) en bovendien nog met de dreiging h8D rekenir houden.

PIJN vlucht direct voor 'n Mijnhardtje
De echte zijn niet rond, maar hartvormig.

Genees- en Heelkundige behandeling

MINDER AANVRAGEN?

(Doc.) Naast het hoofddoel van de Invaliditeitswet, namelijk aan arbeiders in geval van invaliditeit of ouderdom een geregelde geldelijke uitkering te verschaffen, staat als nevendoel: het **voorkomen** van invaliditeit. Dit wordt nagestreefd door in bepaalde gevallen de verzekerden in de gelegenheid te stellen op kosten van het Invaliditeitsfonds een genees- en heelkundige behandeling te ondergaan of opgenomen te worden in een inrichting of sanatorium.

Deze maatregel strekt zowel ten voordele van de volksgezondheid als van de financiële toestand der verzekering zelf, omdat deze laatste in de toekomst waarschijnlijk minder aan rente behoeft uit te keren, indien de invaliditeit vroegtijdig kan worden afgewend.

Indien de verschillende voorwaarden om voor genees- en heelkundige behandeling en opneming in een inrichting in aanmerking te komen zijn vervuld, kan de Raad van Arbeid het voorstel doen tot het toekennen van deze behandeling en verpleging. De Rijksverzekeringsbank onderzoekt de aanvrage en beslist. Bij gunstige beslissing ligt de uitvoering weer bij de Raad van Arbeid.

De juist genoemde voorwaarden zijn de volgende:

a. Het moet verzekerden betreffen, aan wie nog geen invaliditeitsrente is toegekend.

b. Er moet **gevaar** zijn, dat hij **blijvend** invalide wordt

c. Dit gevaar moet kunnen worden afgewend door een doelmatige behandeling of verpleging.

d. De verzekering moet goed zijn onderhouden; en moeten dus regelmatig zegels zijn geplakt.

Nu deed zich sedert enige jaren het verschijnsel voor, dat de bedragen, die voor bovenbedoelde maatregelen werden uitgegeven daalden, niet allen absoluut, maar ook relatief, namelijk gezien in verband met de omvang van de verzekering, die kan blijken uit het ontvangen premiebedrag.

Het volgende staatje geeft hiervan een beeld:

Jaar	Kosten der maatregelen	Premiebedrag (in duizendtallen guldens)	Kosten in % van het premiebedrag
1930	f 1.752.701	40.734	4.30
1931	„ 1.779.141	40.452	4.40
1932	„ 1.751.850	37.013	4.73
1933	„ 1.528.540	35.938	4.25
1934	„ 1.364.276	36.959	3.69
1935	„ 1.216.488	36.996	3.29
1936	„ 1.101.266	38.232	2.88
1937	„ 1.125.410		
1938	„ 1.230.249		

Sinds 1937 blijkt het uitgegeven bedrag weer te stijgen. Wegens onvolledigheid der gegevens is echter niet na te gaan of deze absolute stijging ook een procentuele stijging betekent. Daarvoor zou ook het ontvangen premiebedrag van 1937 en 1938 bekend moeten zijn.

De vraag kwam op: Waaraan is deze stijging toe te schrijven en is misschien de verandering in de houding van de Rijksverzekeringsbank bij de beslissing over de aanvragen er debet aan? Stond misschien de Bank minder welwillend tegenover de aanvragen?

Het bestuur der bank heeft onlangs zijn oordeel over deze zaak gegeven.

Welke oorzaken zijn mogelijk?

1. De richtlijnen der Bank ten opzichte van de aanvragen zijn veranderd.
2. Het aantal aanvragen is verminderd.
3. Het aantal afwijzingen door de Raad van Arbeid is vermeerderd.
4. Het aantal afwijzingen door de R.V.B. (om andere redenen dan de onder 1 vallende) is vermeerderd.
5. De kosten per behandeld geval zijn verminderd.

Ad 1. De Invaliditeitswet eist, zoals wij zagen (voorwaarde c) voor toekenning van de genees- en heelkundige behandeling, dat afwending van blijvende invaliditeit redelijkerwijs kan worden verwacht. Al naar de stand der medische wetenschap kan het oordeel over de kansen dienaangaande zich wijzigen. Het is mogelijk, dat nieuwe geneeswijzen voor meer ziektegevallen waarvan blijvende invaliditeit het gevolg kan zijn, duurzaam herstel gaan mogelijk maken. Ook komt het echter voor, dat bepaalde behandelingen niet beantwoorden aan de verwachtingen, die men er van koesterde, en dus in het vervolg niet meer worden toegestaan. Nu heeft zich dit laatste in de besproken periode enige malen voorgedaan. Het eerste echter niet. Voor een klein deel is de daling der uitgaven dus op rekening van deze oorzaak te stellen. Een afdoende verklaring kan er echter niet in zijn gelegen.

Ad 2. Beziet men het verloop van het aantal aanvragen, dan blijkt, dat vanaf 1921 tot en met 1931 een voortdurende sterke stijging heeft plaats gehad met uitzondering van het jaar 1929. Het aantal steeg in die tijd van 6000 tot pl.m. 12.250. Daarna volgde een sterke daling tot en met 1936 (van pl.m. 12.250 tot pl.m. 8.600). Na 1936 weer een stijging tot pl.m. 9.100.

Vanwaar dat plotselinge keerpunt in 1931? De sleutel voor de oplossing ligt volgens het bestuur der R.V.B. in de invoering van de Ziektewet op 1 Maart 1930. Deze had belangrijke gevolgen:

a. Het feit, dat men ziekengeld kreeg, werd aanleiding, zich eerder ziek te melden dan vroeger. Het inkomen hield immers bij ziekte niet meer geheel op. Het gevolg was, dat een aandoening minder kans kreeg, door verwaarlozing zodanig te worden, dat gevaar voor blijvende invaliditeit ging dreigen.

b. Terwijl het vroeger in verband met het verlies van inkomsten bij ziekte voor den betrokkene van belang was, door **operatief** ingrijpen zo gauw mogelijk van zijn klachten af te komen, onderwierp men zich door de uitkering ingevolge de Ziektewet eerder aan een (veel langduriger) zogenaamd conserverende (niet-operatieve) behandeling thuis.

c. Men ging tenslotte er ook de voorkeur aan geven indien enigszins mogelijk die conserverende behandeling **thuis** te ondergaan, in plaats van in een **ziekenhuis** of **sanatorium**, en wel om financiële redenen. Bij opneming ten laste van het invaliditeitsfonds wordt namelijk een bepaald deel van het ziekengeld ingehouden.

d. Ongeveer 5 millioen personen zijn in een ziekenfonds verzekerd voor ziekenhuisverpleging. Heeft men nu de keuze tussen het gebruik maken van het recht op verpleging ten laste van het ziekenfonds en een eventuele operatie op kosten van het Invaliditeitsfonds, dan wordt vaak het eerste gekozen juist weer in verband met de korting op het ziekengeld bij verpleging ten laste van het Invaliditeitsfonds.

Ad 3. Blijken de gegevens der R.V.B. is het percentage der afwijzingen door de Raden van Arbeid sedert 1925 vrij constant gebleven. Het is rond de 50 percent blijven schommelen.

Ad 4. Evenmin vertoont het percentage der afwijzingen door de R.V.B. belangrijke wijzigingen. Het beweegt zich rond de 20 percent. Wel wordt door de Bank toegegeven dat de Medische afdeling in sommige gevallen een meer afwijzend standpunt is gaan innemen. Het was haar namelijk gebleken, dat te gemakkelijk patiënten ten laste van het Invaliditeitsfonds naar herstellingsoorden werden uitgezonden, zonder dat er nochtans sprake was van dreigend gevaar voor blijvende invaliditeit.

Ad 5. Wat betreft de kosten per geval wordt er op gewezen, dat in 1933 wijzigingen in het tarief werden ingevoerd, tengevolge waarvan op de behandelingskosten van verschillende gevallen 10 percent werd gekort. En vervolgens: dat de contrôle op de medische nota's door de Medische Afdeling Invaliditeitswet na opheffing van de Verzekeringsraad een merkbaar resultaat heeft gehad.

Alle punten overzien, is volgens het inzicht der R.V.B. de daling der aanvragen na de invoering der Ziektewet als de hoofdoorzaak van de opmerkelijke kostendaling voor genees- en heelkundige behandeling te beschouwen. Naar haar mening is thans een vrij stationnaire toestand ingetreden.

Ter oefening No. 235

Wit is aan zet. De oplossing komt volgende week in „Herstel"; niets inzenden dus.

No. 235

Zwart: Burn

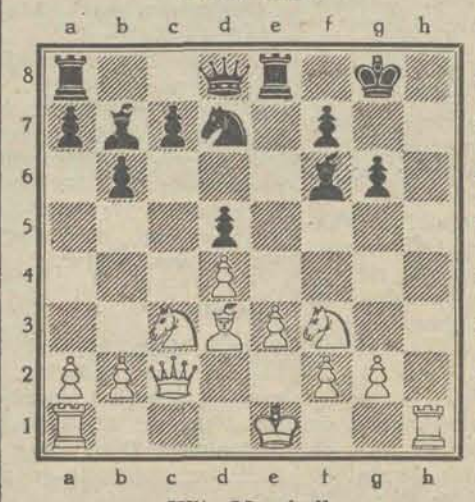

Wit: Marshall

JOSEPH
VADER VAN
JESUS
DOOR J. OUWENDIJK

HET ZOO JUIST VERSCHENEN EERSTE OORSPRONKELIJKE NEDERL. WERK OVER ST. JOSEPH.

Het is wonderlijk, hoeveel
WANBEGRIP
er bestaat over deze edele, sterke figuur, over zijn vaderschap, over zijn gave **natuurlijke** en **bovennatuurlijke** liefde tot Maria.
Maar wij leeren den werkelijken St. Joseph kennen door het zeer oorspronkelijke boek van den deskundigen schrijver, die op vaak ontroerende en steeds boeiende wijze de versleten voorstelling, die zéér velen van St. Joseph hebben, in krachtige en levendige kleuren tot nieuw leven wekt en met vaststaande historische feiten zijn leven verhaalt.
De schrijver wisselt theologische en historische hoofdstukken af met een zuiver en heerlijk verhaal van het zéér schoone leven van Joseph, Maria en Jesus.

INHOUD:
De Hemelsche Hiërarchie - Het Woord kiest Zijn Ouders - Joseph, Zoon van David - De Jonge Werkman - De Maagd der Maagden - In Maagdelijken Echt verbonden - Bruid van den H. Geest - Magnificat - Joannes is zijn Naam - Joseph neemt zijn vrouw tot zich - Bethlehem - De eerste Kerstnacht - In Jerusalem - De Ster in het Oosten - De Vlucht naar Egypte - Herodes de Groote - In Nazareth terug - Het Gezin van Nazareth - De Man van Maria - Maagdelijke Echtgenooten - Vader van Jesus - Jesus, Zoon van God - Volbrachte Taak - Tot de vaderen - Patroon der Kerk - Protodulia - Geschiedenis der Vereering.

Prachtig verzorgde uitgave
300 blz. — 19 x 25 cm
3.90 en 4.90
Heden verkrijgbaar in den kath. boekhandel en bij
URBI ET ORBI
UTRECHT - GIRO 315927

REDACTIE-ADRES:

BERKENSTRAAT 57, HAARLEM (NOORD)

STATUTEN

(Vervolg)

Van het lidmaatschap.

Artikel 4. 1. Leden van de bond kunnen zijn meerderjarige katholieken, die behoren tot de arbeidersstand of naar het oordeel van het afdelingsbestuur maatschappelijk daarmee gelijk staan, mits te hunnen aanzien geen feiten bekend zijn, die volgens artikel 6 tot vervallenverklaring van het lidmaatschap aanleiding kunnen geven.

2. Jeugdige personen van 16—18 jaar kunnen als adspirantleden worden aangenomen, mits voor hen geen katholieke arbeidersjeugdorganisatie bestaat, zij daarin niet kunnen worden opgenomen, of daaruit op eervolle wijze zijn ontslagen. Zij betalen dan een voor hen vast te stellen contributie.

3. Jeugdige personen van 18—21 jaar kunnen als leden worden aangenomen, mits voor hen geen katholieke arbeidersjeugdorganisatie bestaat, zij daarin niet kunnen worden opgenomen, of daaruit op eervolle wijze zijn ontslagen.

4. Aanmelding voor het lidmaatschap moet geschieden bij de besturen der afdelingen, die over de al dan niet toelating beslissen.

5. Het bestuur van de bond kan een besluit van een afdelingsbestuur betreffende toelating tot, of weigering van het lidmaatschap vernietigen en in het laatste geval den betrokkene tot het lidmaatschap toelaten.

Artikel 5. 1. Het lidmaatschap eindigt door overlijden, opzegging of vervallenverklaring.

2. Met het eindigen van het lidmaatschap, onverschillig om welke reden, eindigen alle rechten aan het lidmaatschap verbonden en tevens alle aanspraken op de bond en zijn instellingen, tenzij in statuten of reglementen der betrokken instellingen anders is bepaald.

Artikel 6. 1. Vervallenverklaring van het lidmaatschap kan worden uitgesproken ter zake van het niet nakomen van godsdienstige of zedelijke verplichtingen, waaronder onder andere wordt begrepen:

a. het aangaan van een gemengde verkering;
b. het lezen van door het Kerkelijk gezag verboden bladen of boeken;
c. het lidmaatschap van een vereniging of het deelnemen aan een beweging, die in strijd handelt met een uitspraak van de kerkelijke overheid;
d. het steunen van anti-katholieke verenigingen.

2. Vervallenverklaring van het lidmaatschap kan ook worden uitgesproken terzake van het in strijd handelen met de belangen van de bond, waaronder onder andere wordt begrepen:

a. het lidmaatschap van een vereniging, het deelnemen aan een beweging of het kennelijk aanhangen van beginselen, die naar het oordeel van het bondsbestuur strijdig zijn met de belangen van de bond;
b. het benadelen van de belangen van de bond;
c. het verrichten van handelingen, die in strijd zijn met de statuten, de reglementen of de wettig genomen besluiten van de bond.

3. De vervallenverklaring wordt uitgesproken door het bestuur van de bond, op voordracht van een afdelingsbestuur, gehoord den geestelijken adviseur, of uit eigen beweging.

4. Een afdelingsbestuur is verplicht aan het bondsbestuur kennis te geven van feiten, die, naar het aanvankelijk oordeel van het afdelingsbestuur, aanleiding kunnen geven om een lid van zijn lidmaatschap vervallen te verklaren, en wel onverwijld, zodra dergelijke feiten aan het afdelingsbestuur bekend worden.

5. In afwachting van de beslissing van het bondsbestuur is het afdelingsbestuur bevoegd het betrokken lid te schorsen.

6. Het bondsbestuur, in overleg met het afdelingsbestuur heeft te beslissen of er redenen aanwezig zijn de eens ontslagenen weder op te nemen.

7. Voor wederopname van overeenkomstig sub a, b, c en d van lid 1 van dit artikel ontslagenen is de goedkeuring van den geestelijken adviseur nodig.

8. Tegen vervallenverklaring en het weigeren van het wederopnemen als lid staat beroep open bij een door de bondsraad daarvoor aan te stellen commissie.

9. Het beroep moet schriftelijk worden ingesteld binnen één maand nadat de mededeling van de vervallenverklaring of van het weigeren van het wederopnemen als lid, per aangetekend schrijven is verzonden.

10. Het beroep moet aan den secretaris van het bondsbestuur worden toegezonden en bevatten een gemotiveerd verweer tegen de vervallenverklaring of de weigering van het wederopnemen als lid.

Artikel 7. 1. Door toetreding tot de bond verbinden de leden zich deze statuten, de op grond daarvan vastgestelde reglementen en alle wettig genomen besluiten na te leven.

2. Een lid heeft buiten het geval van schorsing, het recht de vergaderingen van de afdeling, waartoe het behoort, bij te wonen en daarin stem uit te brengen overeenkomstig de daarvoor geldende bepalingen.

3. Als buitengewone leden kunnen door het afdelingsbestuur worden aangenomen al degenen, die zich op enigerlei wijze verdienstelijk maken of gemaakt hebben voor het door de afdeling beoogde doel.

4. De hoedanigheid van buitengewoon lid verschaft als zodanig niet het recht tot uitbrengen ener beslissende stem op de ledenvergaderingen der afdeling.

5. Als donateurs kunnen door het afdelingsbestuur worden aangenomen degenen, die geen lid der afdeling kunnen zijn en haar door een jaarlijkse bijdrage steunen.

(Wordt vervolgd).

Wat ons uit de afdelingen ter ore kwam

ALKMAAR

Wij komen tot de conclusie, dat er meer activiteit begint te komen in het propagandistisch optreden van diverse vak- en andere afdelingsbesturen voor de katholieke arbeidersbeweging. Een goede kern in onze afdeling is werkelijk zichtbaar en dit is zeer zeker ook wel degelijk noodzakelijk, willen wij als katholiek georganiseerde arbeiders op het peil blijven waarop wij aanspraak kunnen maken. Vele goede sociale vraagstukken zijn reeds door onze beweging opgelost en wij zijn niet afkerig om door goede samenwerking met andersdenkende georganiseerde arbeidersorganisaties dit te bevorderen. Echter de goede principiële gedachte van onze katholieke beweging moeten wij ons als bestuurders volkomen bewust zijn. Men moet daarbij bedenken dat de vakorganisatie niet alleen de katholieke arbeidersbeweging is en niet de eenheid geeft waarnaar de katholieke standsorganisatie streeft. Door zich wat meer op de hoogte te stellen van het doel en streven van onze katholieke standsorganisatie werkt men tevens mede aan de groei en bloei van de vakorganisatie afzonderlijk. Want tenslotte is het doel en streven één; de vakorganisatie verricht meer het werk in een bepaalde kring, terwijl de standsorganisatie dit op bredere basis uitoefent. Wanneer men dit nu maar, vooral als bestuurder, goed begrijpt, heeft men ook liefde en waardering voor het grote werk van ons R. K. Werkliedenverbond in Nederland.

HAARLEM

Bedevaart naar Heiloo

Houdt de Zondag van 2 Juni met geheel uw gezin vrij, voor de Bedevaart naar Heiloo voor een grootse Mariahulde, welke opgeluisterd zal worden door koraalmuziek van de vereniging Utile Dulci en de R. K. Mannenzangvereniging St. Caecilia. Verder een groot aantal bruidjes. De besturen nemen hun vaandels en vlaggen mede, welke zullen schitteren in het zonlicht. Wij gaan weer met een extra-trein en ook een groep per rijwiel onder leiding. Nadere mededelingen volgen.

Bouwvakarbeiders

Om onnodige correspondentie of lopen te voorkomen, worden onze gemobiliseerde leden beleefd verzocht zich voor vergoedingszaken, duurtetoeslag en voor verzending Herstel en Vakblad en ook vooral bij verandering van militair adres zich in eerste instantie te wenden tot J. Otten, H. van Alphenstraat 28 Haarlem (O).

RIJSWIJK

Zondag 17 Maart j.l. heeft de zegening plaats gehad van de gereedschappen. De geestelijke adviseur kapelaan De Wit hield een mooie toespraak, waarin hij zinspeelde op het arbeidend leven van den H. Jozef als timmerman. Ook toen al was de zegen over het gereedschap van St. Jozef gegeven. En nu wij, aldus spreker, gezamenlijk met onze gereedschappen de zegen afsmeken, is dit te meer een streven naar het zo mooie doel, namelijk de actie naar de Nieuwe Gemeenschap.

Nu het zegenen der werktuigen uitging van Middenstand, L.T.B. en R. K. Volksbond, moet het van het hart dat de opkomst wel wat te wensen overliet. Daar ook enige dames aan deze plechtigheid deelnamen, verwachten wij een andere keer een nog groter opkomst.

LEIDEN

Ontwikkelingsavond

Voor de leden van de afdeling Leiden, wordt Dinsdag 9 April a.s., des avonds te 8 uur, in het Bondsgebouw, Steenschuur 15, de laatste ontwikkelingsavond in dit winterseizoen gehouden.

Het onderwerp dat die avond zal worden behandeld is: „De culturele betekenis van de katholieke Radio-Omroep". De lezing wordt gehouden door den heer C. Meuleman en wordt met lichtbeelden verduidelijkt. De opwekking aan de leden om deze avond mede te maken, kunnen wij de besturen der respectieve vak- en onderafdelingen ten zeerste aanbevelen. Als allen die medewerking verlenen, dan zal de belangstelling die avond groot zijn.

De Sint Lidwina-processie naar Schiedam heeft plaats op Maandag 8 April 1940.

De Novene-Oefeningen worden gehouden in de St. Petruskerk te Leiden van 31 Maart tot 8 April, in het Lof van half acht.

De Hoogmis om tien uur in de St. Lidwinakerk te Schiedam, tot intentie van de pelgrims: predikatie door deken J. F. A. Bots, uit Gouda.

Gemeenschappelijke koffietafel van 11.30 tot 1 uur in Restaurant Corner House, Rubensplein.

Kruisweg-oefening en plechtig Lof om 1.30 in de St. Lidwinakerk.

Vertrek uit Leiden: 8.30 vanaf het Kerkplein vóór de St. Petruskerk (met autobussen).

Deelnemerskaart *f* 1.65; Lunchkaart *f* 0.60.

Kaarten zijn te verkrijgen aan de volgende adressen: Leiden: J. Geijer, Botermarkt 26; Wed. Huibers, Haarlemsestraat 123; Van Kesteren, Kamerlingh Onneslaan 6; R. K. Bibliotheek, Lorentzkade 17; Zandvliet, Haarlemmerstraat 117a. Oegstgeest: Molenkamp, koster.

NOOTDORP

Op 8 Maart hield de afdeling haar ledenvergadering. Na de opening werd het woord gegeven aan den heer F. Keesen, bondsbestuurslid. Deze sprak over het doel der opgezette propagandaactie.

Het eerste doel dier actie is, de georganiseerden tot grotere activiteit te brengen. Het tweede doel is de duizenden, die nog buiten de organisatie staan, er bij te betrekken.

Na een vergelijking getrokken te hebben tussen vroeger en nu, spoorde spreker allen aan propaganda te maken voor de organisatie, want deze werkt niet alleen voor het economische, doch ook voor het geestelijke leven der leden, want velen hebben hun geloof behouden door de organisatie.

De voorzitter bedankte den heer Keesen voor zijn leerzame rede.

W. Pijnacker was het volkomen met spreker eens, doch daar de spreker ook hulde gebracht had aan de plattelandsbewoners omdat deze procentsgewijze beter georganiseerd zijn dan de stadsbewoners, vond hij toch dat er wel een beetje te weinig aandacht geschonken werd aan de plattelandsbewoners, vooral ten opzichte van de werkverschaffing.

H. Hollander sloot zich bij den vorigen spreker aan. De heer Keesen was het hiermede niet eens en verklaarde dat juist alles door de besturen er op gezet werd om het vraagstuk van werkloosheid en werkverschaffing zo goed mogelijk op te lossen.

De voorzitter bedankte allen en vooral den heer F. Keesen, en sloot de vergadering met het slotgebed.

Waar men verwacht wordt

DE RIJP. Op Woensdag 3 April houdt de afdeling een algemene ledenvergadering, des avonds 8 uur in het café van den heer C. Blokdijk. De agenda bevat onder meer: bespreking bondsvergadering en ter plaatse oprichting spaarfonds voor brandstoffen, wollen dekens, enz. Dus leden, de punten van bespreking zijn van die aard, dat niemand uwer thuis behoort te blijven. Bij de laatst gehouden vergadering voor de vrouwen kreeg het bestuur de indruk, dat de vrouwen enthousiast waren voor een dergelijk spaarfonds.

SCHIEDAM. Reeds nu brengen wij ter kennis van de leden dat op 12 April a.s. 's avonds 8 uur een propaganda-avond plaats heeft van de K.R.O., toegankelijk voor de leden.

Met lichtbeelden zal een duidelijk beeld gegeven worden van de K.R.O.

Reserveert dus deze avond en komt in grote getale naar deze belangrijke bijeenkomst.

GOUDA. Belangrijke ledenvergadering op Donderdag 4 April te 8 uur in het Bondsgebouw.

De agenda bevat onder meer: bespreking agenda bondsraadsvergadering, benoeming afgevaardigde.

Vrienden, bezoekt deze vergadering en spoort ook uw vrienden daartoe aan. Ze is zeer belangrijk.

MANNEN LAAT UW BESTUREN NIET MET LEGE STOELEN VERGADEREN ER WORDT OOK OVER U GEPRAAT! ZORGT ERBIJ TE ZIJN.

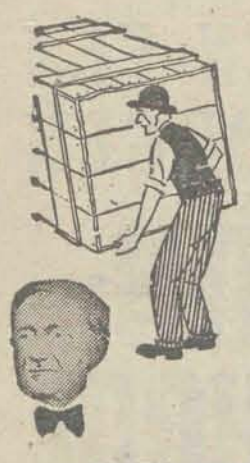

Haast niet te gelooven dat hij 'n breuk heeft!

Kijk eens wat hij heft en sjouwt! Ook hij draagt een Brooks Luchtkussenverband! Ook hij paste mijn methode toe.....! **Hij wierp zijn breukband weg.....!** Waarom U dan niet? Waarom laat U zich dagelijks nodeloos kwellen door systemen, die uw breuk alleen maar kunnen verergeren? Ook U kunt weer werken als voorheen, wacht geen dag langer. Hier is uitkomst voor u!

Trek voordeel van de

10 dagen gratis proef

Probeer het geheel voor mijn rekening **volle tien dagen.** Ik kan U dit aanbod doen, omdat ik weet U te kunnen helpen. Vraag nog **heden** mijn rijk geïllustreerde brochure aan en stuur de gratis coupon in

GRATIS INFORMATIE-COUPON

C. E. BROOKS (107 B) Singel 25, Amsterdam
Zendt mij in onbedrukte enveloppe zonder kosten of verplichtingen Uw geïllustreerd boek en volledige inlichtingen over Uw Breukverband-Apparaten.

Naam:

Adres:

(Duidelijk schrijven s.v.p.)

SPOEDIG BEGINNEN

schriftelijke cursussen: **Fransch, Duitsch, Engelsch, Ned. Taal** met **Rekenen, Boekhouden, Steno, Alg. Ontwikkeling.** Elk vak plm. 65 cent per maand. Vraagt gratis proefles en inl. aan CURSUS ZELFONTWIKKELING, **Bosb. Toussaintstr. 46c, Amsterdam W.**

Kleinkunst-Ensemble LEBERTO

UW FEESTAVONDEN SLAGEN door onze medewerking volkomen ! ! !

100% beroepsartisten (progr. der grootste binnen- en buitenlandse theaters, alsmede dankbetuigingen uit het geheele land en attesten van H.H. Geestelijken ter inzage) **Voor kinderfeesten: Leberto, de vroolijke kindergoochelaar, Tante Riek, eigen liedjes en vertellingen, poppenkast, clownerie enz.** Inlichtingen en prospectus.

H. LEBERTO - Mient 50 - Den Haag - Telef. 33.55.96

VOOR DEN BLOEMENTUIN

Recl. Coll. 100 Gr. Bl. Gladiolen in kl., 100 Montbretia's, 100 Anemonen, 50 Ranonkels, 25 Dubb. Begonia's, 25 Snijmloemplanten in 5 soorten, 10 Konings Lelies, 10 Zomer Hyac., 5 reuzenbl. Dahlia's, 3 Pioenrozen plus 15 Aardbeiplanten gratis voor slechts f 1,50. Postgiro 311306.

P. WALRAVEN Junior
v.h. Kerkstraat, Hillegom

Prima Kanaries uit kampioene 1936-'37-38. Selfert mannen diep in knor, holrol, glockrollen, holklingel en fluiten f 5, en f 4,-. Popjes f 1,—. Goudgele Saksische mannen f 3,50 en f 3,—. Popjes f 0,75. Bonte mannen f 3,—. Popjes f 0,50. Dag- en avondzangers. 8 dagen proef. Zend remb. vr. v. r. k. bij:

J. C. de Kinderen
Eerste klas Kanarie Kwekerij
Hazestraat 62
VALKENSWAARD

MAAGVERSTERKENDE SLIJMAFDRIJVENDE PILLEN van L. J. GROOTENDORST
APOTHEKER — UTRECHT

zuiveren het bloed, verdrijven gal en slijm en bevorderen den **goeden stoelgang. Bij hoofdpijn,** zoo vaak een gevolg van trage ontlasting, kunnen zij niet genoeg worden aanbevolen. Zij munten uit door hunne **zachte werking, zonder kramp** of nadeelige gevolgen, zoodat men in staat blijft zijne gewone bezigheden te verrichten. Per doos met gebruiksaanwijzing 30 cent. Eischt vooral Grootendorst-pillen met bovenstaand fabrieksmerk. Verkrijgbaar bij de voornaamste Apothekers en Drogisten.

's-GRAVENHAGE

R. K. DAMES- EN MEISJES TEHUIS

HUIZE MARIA, Nieuwe Havenstraat 76: Pension f 40 à f 45 per maand. — HUIZE MARTHA, Nieuwe Havenstraat 75: Pension per dag f 1.25; pension per week f 8.50. — **Telefoon 112407**

VAANDELS VLAGGEN TOVEN
TELEF. 110813
WAGENSTR. 72
HAAG
HOFLEVERANCIER OPGERICHT 1831
VRAAGT ONZE TEEKENINGEN EN FOTO'S
MEDAILLES INSIGNES

KATHOLIEKE PIONIERS:

LE SAGE TEN BROEK door L. J. Sicking 61 blz. ..... *f* **0.40**
NUYENS beschouwd in het licht van zijn tijd, door **G. C. W. Görris** S.J., 282 blz. ..... *f* **1.60** gebonden *f* **2.40**
ALBERDINGK THIJM, Schets van zijn leven en streven door H. Padberg S.J., 101 bldz. ..... *f* **1.25**
ALBERDINGK THIJM, Een pionier 1840—1853 door M. A. P. C. Poelhekke, 114 bldz. ..... *f* **0.50**
SCHAEPMAN, door Jul. Persijn, Deel I, 544 blz.; Deel II 780 blz.; Deel III, 196 blz. ..... *f* **5.50**
Het geeft niet enkel een stuk leven van een enkeling, maar ook een brok lands- en volkeren-historie. „De Maasbode".
Geschiedenis van het herstel der Hiërarchie in de Nederlanden, door P. Albers S.J., 2 dln. 1308 blz. ..... *f* **3.60**
Het Katholiek Nederland, 1813—1913. Ter blijde herinnering aan het eerste eeuwfeest onzer nationale onafhankelijkheid, 2 kwarto deelen 830 blz., m. afbeeldingen, ingenaaid van f 12,50 nu *f* **8.50**
Dit boek laat zien wat er door de katholieken na 1813 is gewerkt en tot stand gebracht. Het geeft een beeld van het rijke katholieke leven in de 19de eeuw.
Verkrijgbaar bij:

ROEBERT'S BOEKHANDEL
's-GRAVENHAGE - Hobbemastraat 106 - Giro 69400
W. Withstraat 95A - Telefoon 332882
WIJ LEVEREN ELK GEWENSCHT BOEK. Vraagt onzen Catalogus van in prijs verminderde katholieke boeken.

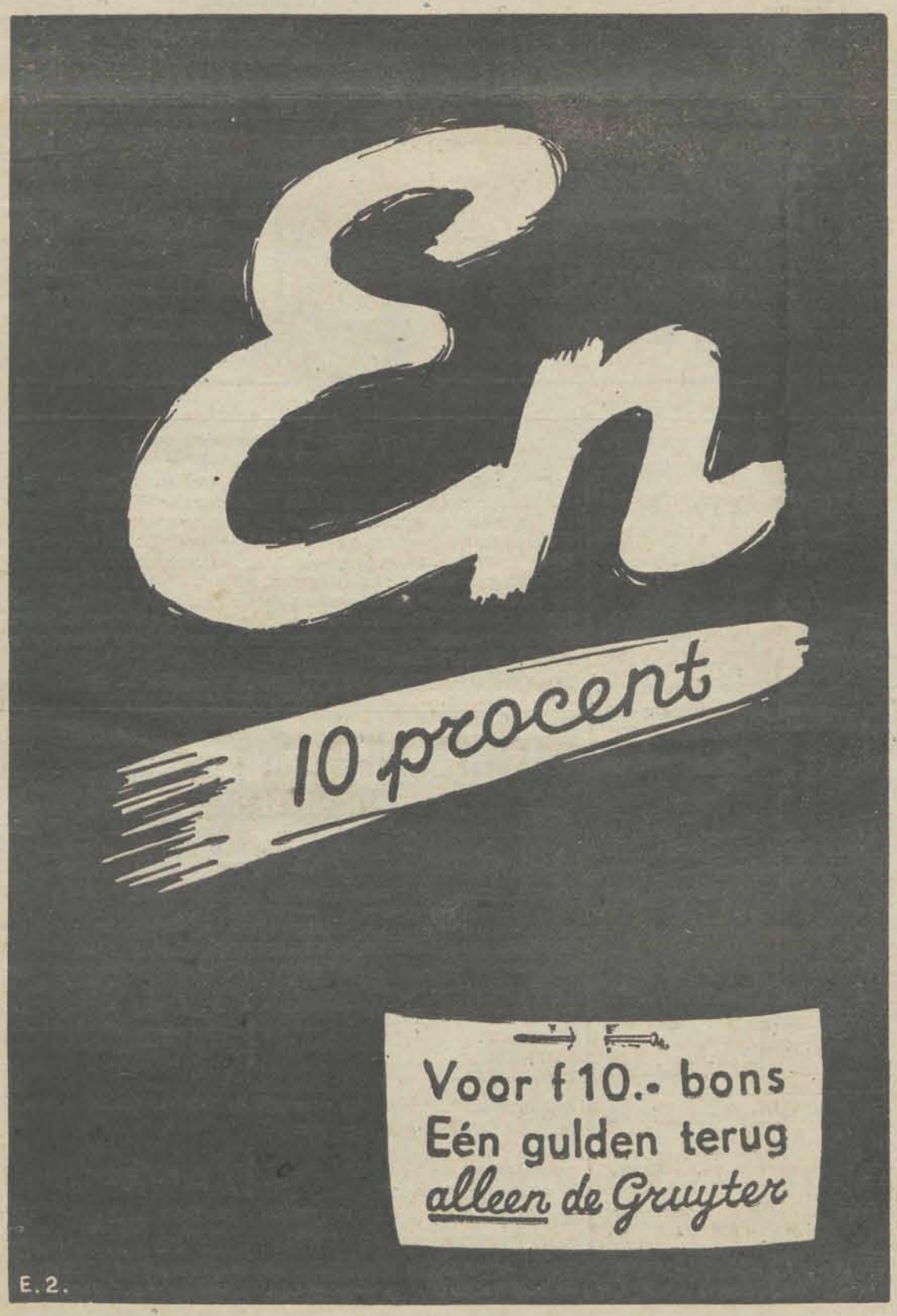

Coöp. Levensverzekering Mij
CONCORDIA
U.A.
DRIFT 8 Instelling van het R. K. Werkliedenverbond **UTRECHT**

Concurreerende tarieven. - Billijke voorwaarden. - Aandeel in de winst. - Vrijstelling van premiebetaling bij ziekte, werkloosheid, werkstaking en uitsluiting.

VRAAGT PROSPECTUS EN VOORWAARDEN

N. V. TH. J. DOBBE EN ZOON
KANTOOR- EN TEEKENBEHOEFTEN
SPECIAAL ADRES VOOR VULPENHOUDERS
OUDEGRACHT 138 - UTRECHT - TELEFOON 10013

DIRECT UIT ONZE FABRIEK AAN PARTICULIEREN

Voor **44.75** nog zoo lang als onze voorraad strekt ons **1e KLAS GARANTRIJWIEL voor DAMES of HEEREN,** geheel compleet, onverwoestbaar, m. terugtraprem. Achterwiel speciaal verzwaarde spaken, roestvrij lakwerk, prima nikkelwerk, kettingkast, 10-volt electr. lamp, reuzen licht, met contrôle op achterlicht, Philips achterlicht, buisdrager met standaard, groote 4-deelige jasbeschermer, spatlap, Perryketting, 1e klas Englebert banden, het kan niet beter, dat is tenslotte onze reclame. Franco thuis enz. Volledige schriftelijke langdurige garantie. Niet volkomen naar Uw genoegen na 8 dagen gebruik het volle bedrag terug. **Goedkoopere rijwielen met remnaaf, jasbeschermer en 6-volt lamp** *f* **38,50**
STOFZUIGERS, groot slee-model 120 of 220 volt, enorme zuigkracht, 2 jaar gar. *f* 34,75, Vraagt gratis prijscourant
RIJWIELFABRIEK „GARANT" N.V. Wageningen, Tel. 2165
Leverancier van Politie en Gemeente-instellingen

TONEELLIEFHEBBERS

Verschenen: Ridders zonder vrees of blaam, een vrolijk spel in één bedrijf voor zeven heren. Geen costuumstuk. Prijs 75 ct. Uitgave Toneelfonds „VARIA", Heerenweg 66, Utrecht. Giro 347954. Vraagt zichtzending. Verder verkrijgbaar: De Soldatendochter, vrolijke militaire schets in één bedrijf voor één dame en drie heren. Prijs 75 ct. De Haarkuur, klucht in één bedrijf voor vier heren of één dame en drie heren. Prijs 75 ct.

ZANGKANARIES

Prima Seyfertkanaries uit kampioenen 1939, diep in knor, holhol, klockrollen, holklingel, fluiten *f* 3,—. Popjes *f* 0,50. Goudgele Saksische mannen *f* 2,50. Harzerzangmannen *f* 2. Popjes *f* 0,30. Alle dag- en avondzangers. Blauwe, Bruine, Witte, Oranje, Zilverkanariemannen op zang *f* 3,00—*f* 3,50. Prima vogelzaden *f* 0,12 p. pond Vraagt prijscouranten.
Fijnkwekerij Nico Borneman Merelstraat 31 b - Telef. 13617 Utrecht

Moeder is verheugd en blijde:
Kindjelief is uit haar lijden
Vader is niet langer boos.
Dank zij Hoofd Eau de Cologne van J. Bijloos

Het hoofdzuiveringsmiddel bij uitnemendheid

Resultaat zie hierboven

Mag in geen enkel gezin ontbreken

FABRIKAAT

J. BIJLOOS

DEN HAAG
SINDS 1878

ALOM VERKRIJGBAAR

SCHEIKUNDIGEN MAKEN EEN EIND AAN WASDAGZORGEN

2-MINUTEN-KOOKMETHODE

WORDT OVERWELDIGEND GROOT SUCCES

LANGDURIGE ONDERZOEKINGEN

Week in week uit werkten onze scheikundigen om Uw wasproblemen op te lossen. Zij deden de ene grote was na de andere om de beste methode te vinden om het goed helder te krijgen. Zij gingen uit van het reeds zo voortreffelijke zeeppoeder Rinso en trachtten dit nog te verbeteren. En .... zij slaagden! Zij ontdekten een nieuwe waskracht!

NU HÈT MIDDEL OM DE WAS TE KOKEN. De vrouwen gebruikten Rinso om het goed te weken. „Er gaat niets boven Rinso", zeiden ze. Door de nieuwe waskracht is Rinso thans ook uitstekend om de was te koken. En .... in slechts 2 minuten! Als het kookpunt is bereikt, heeft Rinso maar 2 minuten nodig om al het vuil los te maken. Waarom tijd en gas verspild, als het niet nodig is?

ONGEKENDE HELDERHEID

„Wat een heldere was", roepen de huisvrouwen, als ze met Rinso gewassen hebben. En het is *blijvende* helderheid! Het goed kan onmogelijk geel worden, want het werkzame Rinso-sop maakt het weefsel volkomen schoon.

UITERST VOORDELIG

Geen minuut en geen cent wordt verspild, waar men Rinso gebruikt. Dat is vooral in deze tijd van groot belang. U staat geen uren lang in een benauwde atmosfeer. In 2 minuten is U klaar. Als het goed uit de wasketel komt, is het keurig schoon. Hard boenen met zachte zeep en ouderwetse zeeppoeders is nu overbodig. Elke huisvrouw weet, wat een besparing van tijd en energie dit betekent.

MINDER WERK – MEER VRIJE TIJD

Dikwijls klagen de vrouwen, dat de dag niet lang genoeg is om al het werk te doen! De Rinso-2-Minuten-Kookmethode geeft uren vrije tijd op wasdag – uren dat U kan rusten, lezen of winkelen. Vrije tijd is goud waard. Rinso geeft vrije tijd!

DOET HET WERK ALLEEN

Rinso spaart gas. Het geeft ook nog verdere besparing. U behoeft geen extra wasmiddelen naast Rinso te gebruiken. Laat het goed 's nachts weken in Rinso, zoals gewoonlijk. Kook het dan de volgende morgen in een vers Rinso-sop. Rinso heeft genoeg waskracht voor de hele was.

DE NIEUWE Rinso

WAST ZONDER VERDERE HULP

R 74-OH

Kwaliteit is troef!

f 43,75 *f* 43,75

NU NOG KOOPT U HET OER-DEGELIJKE

K. v. G. RIJWIEL

MET PHILIPS 3 WATT LAMP

VOOR 43,75 GLD.

Dit prima rijwiel in dames- of heerenmodel met prima N.S.U.-remnaaf, beter dan elke andere, prima binnen- en buitenbanden, mod. Terry-zadel, geheel compleet met 1 jaar gar., leveren wij nog **franco thuis, zolang de voorraad strekt aan bovenstaande prijs.**
DIT AANBOD WORDT DOOR GEEN ENKELE GEDAAN

f 43,75 *f* 43,75

Firma DE KORT-VAN GELOVEN

André de Kort
TELEFOONNUMMER 4255

KORVELSCHEWEG 209 **TILBURG**

DEN HAAG **„KOLPINGSHUIS" Z. O. Buitensingel 138 - Tel. 772878 - Den Haag**
voll. pension f 2.50 per dag; bij langer dan een maand f 11 per week. Gezelschappen speciaal tarief. Modern comfort. Inlichtingen: ater Max. v. d. Schoot O.F.M.

LUC. VAN HOEK, de zeer begaafde Brabantse schilder heeft onlangs doen verschijnen:

Legenden van God den Almachtigen Vader

een aantal legenden die ieder huisgezin behoort te bezitten, die ook aan de oudere kinderen voorgelezen kunnen worden; prachtig zijn ze, en met een vrolijkheid van een blij kindschap Gods. De prijs is slechts **f 1.90;** (eventueel ook te betalen in 2 of 3 termijnen).

BESTELT NOG HEDEN BIJ DEN UITGEVER:

Boekhandel TRIBORGH - Tilburg

HEUVEL 54 — GIRO 50800

Waar ook Van Hoek's gedichtenbundels nog verkrijgbaar zijn
TUSSEN DEMER en DOMMEL *f* 1.50
DE ROOTHOORN *f* 1.50

BON Ondergetekende NAAM: _____

ADRES: _____

bestelt bij **Boekhandel Triborgh, Heuvel 54 - Tilburg**
.....ex. VAN HOEK, LEGENDEN VAN GOD DEN ALMACHTIGEN VADER *f* 1.90
.....ex. Van Hoek, Tussen Demer en Dommel *f* 1.50
.....ex. Van Hoek, De Roothoorn
Het bedrag wordt
ineens
in.....termijnen.....van.....
gestort op postgiro 50800

Nu zijn uw belangen als verbruiker in gevaar!

DAAROM NU

lid geworden van de verbruikscoöperatie

Prima bediening!
Eerste klas kwaliteit! en ... de belangen van de leden OP DE EERSTE PLAATS!

R. K. Coöperatieve Verbruiksvereniging

HET ANKER u.a.

Kruisstr. 54 - L. Vrouweplein 1

T I L B U R G

Firma de Waal

Speciaal adres voor
AANGEMAAKTE VERF,
Drogerijen, Chemicaliën, enz.
Herderinnestr. 16 - Den Haag
Telefoon 114034

Gebruikt bij Uw ontbijt steeds

A.H.O.
GLORIA KOEK

Neemt proef met onze andere **A.H.O.-ARTIKELEN**

Fa. A. HUYBREGTS-OOMS
TILBURG

VOOR UW TUIN

Coll. A.: 5 Gr. Bl. Struikrozen; 100 Gr. Bl. Gladiolen, in kl., 100 Anemonen, 50 Ranonkels, 50 Montbretia's, 25 Dubb. Begonia's, 10 Zilver lelies, 10 Orange lelies, 25 vaste planten in 5 soorten en 5 dubb. Dahlia's voor slechts f 1,50. — Coll. B.: 25 reuzenbloem. Dahlia's in Am. Decorative en Cactus srt. voor sl. f 1,50. Coll. C.: Onze succes-collecti,: 50 Gladiolen, 50 Montbretia's, 50 Ranonkels, 25 Dubb. Anemonen, 15 vaste planten in srt., 15 Dubb. Begonia's, 3 Am. Dahlia's, 10 witte lelies en 10 zilver lelies voor slechts f 1,—. Bij elke collectie 2 pakjes bloemzaden gratis. Niet tevreden geld terug! Postrek. 313672.

WALRAVEN-DEN DEKKER, Bloemisten — HILLEGOM

-MERCURIUS- CURSUSSEN

Instituut voor Schriftelijk onderwijs (I.S.O.)

STATIONSPLEIN 17bis, Utrecht. Telefoon 13714.

MONDELINGE en SCHRIFTELIJKE opleiding in de volgende vakken:

BOEKHOUDEN
NEDERLANDSCH
FRANSCH
DUITSCH
ENGELSCH
} **practijk-diploma**

Algemeene Handelskennis voor MIDDENSTANDSDIPLOMA

MONDELINGE opleiding voor:

STENOGRAFIE
SPAANSCH
SCHOONSCHRIJVEN
} **practijk-diploma**

MACHINESCHRIJVEN (*f* 7,50 per volledige cursus)

OOK REPETITIE-CURSUSSEN.

VRAAGT GRATIS PROSPECTUS met vermelding: mondeling of schriftelijk.